

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Promovarea ecoturismului și a agriculturii ecologice ca mecanisme
inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală
durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră România - Bulgaria
(județul Veliko Tarnovo, Bulgaria și județul Teleorman, România)

Strategie

22 August

2018

pentru crearea unor locuri de
muncă verzi
în zonele rurale ale teritoriului
transfrontalier din județul Veliko
Turnovo și județul transfrontalier
Teleorman

Dezvoltat de:

Societate "BIO ȘI ECO INOVAȚII"

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

STRATEGIE
pentru crearea unor locuri de muncă verzi
22 August 2018

Promovarea ecoturismului și a agriculturii ecologice ca mecanisme inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră România - Bulgaria

2.2. Ecoturism	15
2.3. Bioagricultura și biozootehnie	36
2.4. Locuri de munca verzi	40
3.1. Metodologia studiului	47
3.3. Munca pe teren	49
3.4. Rezultatele studiului efectuat prin metoda "Delphi"	49
3.5. Rezultatele de la studiul efectuat în rândul IMM-urilor, ONG-urilor și organizațiilor producătorilor și agricultorilor	52
3.6. Rezultatele de la sondajul efectuat în rândul publicului larg	58
5.1. Principiile strategice și publicul-cheie	62
Dezvoltarea cadrului strategic pentru crearea de locuri de muncă verzi în ecoturism și bioagricultura poate fi inițiată de autoritățile locale și administrațiile publice, însă trebuie incluse în acest proces diferite forme și în diferite grade, toate părțile interesate care, în situația analizată, sunt următoarele:	62
5.2. Mix de produse și segmente țintă.....	64
7.1. Anexă 1. Apariția și dezvoltarea standardelor SMMI.....	69
7.2. Anexă 2. Dezvoltarea conceptului de dezvoltare durabilă.....	70
7.3. Anexă 3. Trasee de ecoturism exemplificative.....	79
7.4. Anexă 4. Format mix de produse.....	82

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

7.5. Anexă 5. Chestionare 82

INTRODUCERE

Această strategie face parte din implementarea unui proiect de dezvoltare a strategiei transfrontaliere de locuri de muncă ecologice în cadrul proiectului: **„Rețea locuri de munca verzi - Promovarea ecoturismului și a agriculturii ecologice ca mecanisme inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră România-Bulgaria”**, finanțat în cadrul Programului de cooperare transfrontalieră „Interreg V-A România - Bulgaria 2014-2020”.

Strategia transfrontalieră pentru crearea de locuri de muncă verzi în zonele rurale (STLMV) acoperă teritoriul transfrontalier al județului Veliko Tarnovo, unde teritorial se află municipiul Lyaskovets și județul transfrontalier Teleorman, unde este situat partenerul proiectului, Municipiul Videle.

Implementarea diverselor activități de proiect pentru elaborarea strategiei a fost realizată de experți cheie și experți invitați, precum și de cercetători universitari din cadrul Centrului de Inovare și Dezvoltare al Institutului de Cercetare al Universității Economice din Varna, Departamentul de Economie și Organizare a Turismului și al Departamentului " Marketing "la Universitatea de Economie din Varna. Participarea experților și a oamenilor de știință la dezvoltarea este după cum urmează:

- **prof. d-r Stoyan Marinov** - expert cheie "Lider de echipă", autor de introducerea, capitolul patru și concluzie;
- **d-r Galina Iliva** - expert cheie "Planificare strategică";
- **Irena Stancheva** - expert cheie "finanțe";
- un grup de 20 de studenți licențiați și masteranzi din Departamentul de Turism al Universității de Economie - Varna, Colegiul de Turism - Varna și Universitatea din Veliko Tarnovo "Sf. Sf. Chiril și Metodiu ".

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Obiectul STLMV sunt "locurile de muncă verzi" , în așa-numitele sectoare „verzi” - și anume agricultura, silvicultura, turism și sectoarele economice conexe de servicii, de transport și industria de prelucrare, precum și alte activități economice relevante legate de producție de bunuri și servicii, care sprijină protecția mediului în zona de transfrontieră a județului Veliko Tarnovo, unde este situat municipiul Lyaskovetz și județul transfrontalier Teleorman, unde este situat partenerul de proiect - Primăria Videle.

Subiectul STLMV este promovarea deschiderii și ocuparea "locurilor de muncă verzi" în sectoarele "verzi" din zona transfrontalieră a proiectului.

Scopul STLMV este de a oferi o bază strategică pentru promovarea mobilității și ocupării forței de muncă în sectoarele "verzi" din regiunea transfrontalieră, ceea ce va duce la obiectivul general al proiectului, și anume creșterea ocupării forței de muncă și mobilitatea forței de muncă prin dezvoltarea de cunoștințe și abilități în domeniul ecoturismului și agriculturii ecologice în regiunile transfrontaliere din România și Bulgaria.

Scopul specific STLMV este de a defini oportunitățile și constrângerile pentru deschiderea de noi locuri de muncă în sectoarele "verzi" în zona transfrontalieră a proiectului.

Dezvoltarea STLMV este legată de executarea următoarelor sarcini:

În primul rând, un studiu al stării sectoarelor care pot genera locuri de muncă ecologice în zonele rurale din zona transfrontalieră a României - Bulgaria;

În al doilea rând, un studiu privind situația sectoarelor agriculturii și turismului și sectoarele economice conexe ale serviciilor, transportului și industriei prelucrătoare, precum și potențialul de creare de locuri de muncă;

În al treilea rând, identificarea bunelor practici privind locurile de muncă ecologice în municipalitățile rurale - descrierea practicilor și a succeselor, precum și identificarea factorilor de succes;

În al patrulea rând, o analiză a punctelor forte și a punctelor slabe, a oportunităților

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

și a amenințărilor (SWOT analiza) ale regiunii transfrontaliere pentru generarea de locuri de muncă și pentru creșterea mobilității forței de muncă;

În al cincilea rând, crearea unei baze de date a subiecților locali - autorități locale, organizații neguvernamentale, comercianți, agricultori și întreprinderi sociale care se califică drept entități care operează în economia verde;

În al șaselea rând studiu privind mecanismele financiare existente și politicile de sprijinire a ocupării forței de muncă în economia ecologică și în sectoarele turismului și agriculturii;

În al șaptelea rând, formulare de concluzii și recomandări pentru promovarea economiei verzi și sectoarelor cu cel mai mare potențial de ocupare a forței de muncă, cu accent pe promovarea ecoturismului și agriculturii ecologice, cum ar fi mecanismele inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră a României - Bulgaria.

Obiectivul teritorial al studiului - Strategia transfrontalieră pentru crearea de locuri de muncă verzi în mediul rural (STLMV) acoperă teritoriul transfrontalier a județului Veliko Tarnovo, unde se află municipiul Lyaskovets și județul transfrontalier Teleorman, unde este situat partenerul proiectului - Municipiul Videle.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

LISTA ABREVIERILOR UTILIZATE

BAAT	Asociația Bulgară pentru Turismul Alternativ
BAKSET	Asociația Bulgară pentru turismul cultural, rural și ecologic
BASET	Asociația Bulgară pentru turism rural și ecologic
BFB	Fundația Biodiversității din Bulgaria
BSPOB	Programul bulgar-elvețian de conservare a biodiversității
VEI	Surse regenerabile de energie
GKPP	Punct de frontieră
GF	Fondul forestier
DB	Bugetul de stat
DGS	Sindicatul forestier
DMA	Active fixe
DPP	Direcția Parcului Natural
EK	Comisia Europeană
ES	Uniunea Europeană
ZZ	Zonele protejate
ZZP	Legea privind protecția naturii
ZZT	Legea privind zonele protejate
ZM	Aria protejată
ZRR	Legea privind dezvoltarea regională
ZSPZZ	Legea privind proprietatea și utilizarea terenurilor agricole
IAG	Agenția executivă forestieră
IAOS	Agenția Executivă pentru mediul înconjurător
IKT	Tehnologii de comunicații informatice
IM	Aria istorică
KIN	Patrimoniul cultural-istoric

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

KOPS	Comisia pentru conservarea mediului natural
MGOPS	Ministerul Pădurilor și Conservarea Naturii
MIE	Ministerul Economiei și Energiei
NIPK	Institutul Național al Monumentelor Culturale
NSMBR	Sistemul național de monitorizare a biodiversității
NPO	Organizații neguvernamentale
NSI	Institutul Național de Statistică
NC	Centru comunitar Național
OGMOST	Grup operațional pentru monitorizarea și evaluarea strategiei de turism
OP	Programul operațional
PDK	Valori limită de concentrație
PP	Parcul Natural
PR	Relații publice
RDG	Direcția Regională Silvicultură
RIOSV	Inspectoratul Regional de Mediu și Apă
SOT	Organizația Mondială a Turismului
SSPT	Consiliul Mondial de călătorie și turism
STIV	Oficiul pentru Comerț și Afaceri Economice
TO	Tour Operatori
TUP	Plan de dezvoltare teritorială
FM la EIP	Mecanismul financiar al Spațiului Economic European
ȚSMP	Centrul medical de urgență
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation)
EDEN	European Destinations of Excellence
PESTEL	Factori de Politice, economice, sociali, tehnologici, de mediu, legali

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

SEM Monitorizarea socio-economică

SWOT Punctele tari și punctele slabe, oportunitățile și amenințările

1. METODOLOGIA DE EXECUTARE A ORDINII

Pentru dezvoltarea STLVM a fost folosit conceptul de planificare strategică, potrivit căruia anumită entitate economică sau administrativ-teritorială determină direcția de dezvoltare, în conformitate cu schimbările din mediul extern, starea și potențialul mediului intern, modificările ale pieței și a concurenței, în scopul de a-și asigura un avantaj competitiv.

La dezvoltarea STLVM au fost utilizate două tipuri de metode - empirice și analitice. Metodele empirice sunt metode științifice de bază care servesc la colectarea informațiilor prin mijloace de observare directă sau indirectă, sondaj, experiență sau experiment. În acest caz au fost utilizate două metode - revizuirea documentelor sau așa-numitul studiu de cabinet și consultare (interviu și chestionar) în trei variante (interviu personal, online și telefonic) și două tipuri de chestionare (pe hârtie sau online (CAWI-computer assisted web interview)).

Revizuirea documentelor se bazează pe așa-numitele studiu de cabinet intern și extern. În cadrul implementării prezentei comenzi, sunt acoperite surse în afara limitelor și în cadrul subiectului comenzii. Următoarele metode sunt utilizate pentru colectarea datelor secundare: o analiză a datelor disponibile online, a documentelor și a informațiilor; date oficiale publicate de instituțiile de stat; date personalizate. În acest caz sunt incluse documentele oficiale - acte normative, strategii, programe și planuri legate de dezvoltarea "sectoarelor verzi" și de dezvoltarea teritorială la nivel mondial, european, național, regional și local. Au fost utilizate date de statistică, disponibile în internet și/sau în urma unei comenzi, Eurostat, Comisia Europeană, Organizația Mondială a Turismului, Consiliul Mondial de Turism și Turism, Institutul Național de Statistică, Institutul Național de Statistică - România și altele site-uri web ale altor organizații.

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Sondajele sunt cea mai răspândită metodă cantitativă de colectare a informațiilor sociale despre comportamentul persoanelor chestionate. Acestea pot fi exhaustive sau eșantionare, în funcție de faptul dacă sunt sau nu atinse toate unitățile dintr-o comunitate sau doar o parte selectată din ele (eșantion), în baza anumitor principii.

În cazul prezentei comenzi, se aplică o anchetă prin sondaj pentru ansamblul general al rezidenților din mediul rural și al întreprinderilor mici și mijlocii din regiunea transfrontalieră. O anchetă exhaustivă a fost utilizată pentru organizațiile neguvernamentale și organizațiile de fermieri și producători, autoritățile locale și autoritățile locale din regiunea transfrontalieră de cercetare. Efectuarea sondajului (anchetei) în scopul studiului în rândul reprezentanților grupurilor-țintă a proiectului s-a realizat prin combinarea de trei moduri prin:

- **Interviu standard cu anchetă on-line;**
- **Interviu personalizat standard "față în față"(interviu direct);**
- **Interviu standardizat prin telefon (interviu direct prin telefon).**

Alegerea tehnologiei de intervievare implică utilizarea de carduri de chestionare în două variante: chestionar pe hârtie și chestionar online (CAWI).

Chestionarul online (CAWI) este o metodă de colectare a informațiilor care include un chestionar online care apare în browser ca pagină web pe care respondentul îl poate accesa de pe orice dispozitiv cu Internet. Mediul computerizat face posibilă utilizarea circuitelor logice complexe prin intermediul căreia sunt minimizate erorile și se reduce timpul de completare. Răspunsurile sunt înregistrate pe server în momentul în care sunt date, ceea ce permite să fie urmărite la ora curentă și permițând respondentului să se întoarcă la răspunsul mai târziu. Contactul cu respondent este direct (fără intervievatorul intermediar), care asigură o obiectivitate mai mare a răspunsurilor și limitează erorile în înregistrarea răspunsurilor și introducerea acestora.

În dezvoltarea STLVM au fost utilizate metode de analiză a stării mediului - analiză PESTEL și analiză SWOT. PESTEL analiza se aplică componentelor macro-

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

mediului - factori politici, economici, sociali, tehnologici, ecologici și legali (adaptat de Mihailov). Analiza PESTEL se aplică față de componentele macro-mediului - factori politici (Political), economici (Economic), sociali (Social), tehnologici (Technological), ecologici (Ecological) și legali (Legal) (adaptat după Mihailov). Este conceput pentru a studia aspecte ale mediului extern care pot influența strategia.

Analiza SWOT este utilizată pentru a descoperi starea (punctele forte și punctele slabe) și tendințele (oportunități și amenințări pentru mediu) ale dezvoltării. Analiza statutului analizează punctele forte și punctele slabe din mediul intern pentru a determina starea resurselor, a evalua capacitatea și potențialul și a identifica domenii și orientări pentru îmbunătățiri. La analiza tendințelor de dezvoltare sunt cercetate oportunitățile și amenințările generate de mediul extern. Se analizează factorii externi care favorizează sau limitează dezvoltarea, care de obicei reprezintă un set de factori eterogene de cele mai multe ori necontrolabili, care au un impact pozitiv sau negativ asupra activității sistemului. Este deosebit de important studierea și controlarea factorilor cheie și de risc.

Pentru dezvoltarea STLVM a fost folosită și metoda "Delphi" ca metodă de evaluare a calității. Evaluarea a fost efectuată cu ajutorul experților - în acest caz reprezentanți ai părților interesate. În cazul particular, această metodă este extrem de adecvată deoarece reprezintă o formă de consultare activă aplicată într-o etapă-cheie în executarea contractului. Pentru punerea în aplicare a metodei, au fost utilizați 28 de experți pentru a-și exprima opinia cu privire la această problemă.

2. CAPITOLUL I: ECONOMIE VERDE, ECOTOURISM, BIOAGRICULTURA ȘI LOCURI DE MUNCĂ VERZI

2.1. Economie verde

Realizarea responsabilității umane pentru protejarea și conservarea planetei Pământ duce la apariția și dezvoltarea mișcării publice "environmentalism" (din limba engleză

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

„environmentalism”). Participanții se străduiesc să influențeze comportamentul individual și procesele politice prin educație, evenimente și lobby, pentru protejarea resurselor naturale și a ecosistemelor.

Din punct de vedere istoric, preocupările legate de mediu se manifestă în diferite forme în diferite părți ale lumii. De exemplu, în timpul revoluției arabe din Orientul Mijlociu din secolul al 8-13, apar tratate medicale arabe - una dintre primele înregistrări scrise ale poluării aerului, solului și apei și gestionarea incorectă a deșeurilor solide. În anul 1272, regele Angliei Edward I a proclamat o interdicție privind arderea cărbunelor din mare în Londra după ce fumul din oraș a devenit intolerabil. 680 de ani mai târziu, între 5 și 9 decembrie 1952, englezii intră în istorie cu fenomenul catastrofal "Smogul cel mare" (The Great Smog or „Big Smoke”), un amestec de fum de cărbune, de gaze de la mijloacele de transport și fum industrial, care "apăsau" orașul timp de câteva zile și au provocat o poluare a aerului incredibilă.

Revoluția industrială din Europa a început o poluare masivă semnificativă a mediului și, împreună cu aceasta, a organizat acțiuni de limitare și prevenire a efectelor nocive asupra naturii. Ca prima măsură la scară largă, legislația ecologică modernă este Legea fundamentală britanică din 1863, în baza căreia cinci inspectori au fost desemnați pentru a controla poluarea aerului cu acid clorhidric în urmă utilizării industriale a procesului chimic al lui Nicola Loblan pentru fabricarea de disodiu carbonat (sodă calcinată). În sfera socială, se dezvoltă treptat o comunitate de oponenți ai industrializării, provocând urbanizarea și poluarea aerului și a apei.

În Statele Unite, Benjamin Franklin și susținătorii săi au început în 1739 primele inițiative ecologice. Referindu-se la "drepturile publice", au cerut de la Adunarea Generală din Pennsylvania să interzică depozitarea deșeurilor, precum și producătorilor de produse de piele în zona comercială din Philadelphia. La sfârșitul secolului al XVIII-lea, gândirea ecologică în Statele Unite a crescut datorită naturaliștilor precum John Muir și Henry David Thoreau. La 28 mai 1892, John Muir a creat prima organizație americană de

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

mediu "Sierra Club" din San Francisco. El a realizat demersuri lobby pentru extinderea unuia dintre cele mai vechi parcuri naționale vechi - Parcul Național Yosemite. Thoreau a scris lucrarea filozofică "Walden" sau "Viața în pădure", în care a promovat filosofia unui mod de viață natural.

În secolul XX, ideile de conservare a Planetei Pământ și-au extins popularitatea și au câștigat noi adepți. Consecințele activității umane, cum ar fi dispariția porumbelului rătăcitor american și pericolul dispariției bivolului american, mobilizează susținătorii naturii. Activitățile lor din SUA l-au forțat pe președintele Woodrow Wilson să prezinte Congresului în 1916, o lege care instituie Serviciul Parcului Național, o autoritate de stat pentru gestionarea parcurilor naturale și a patrimoniului istoric al țării. În 1949, a fost publicat postum cartea "Almanahul județului de nisip" (A Sand County Almanac), a ecologului și naturalistului american Aldo Leopold, care a jucat un rol important în sporirea conștiinței de mediu în societate. În 1962, biologul Rachel Carson și-a publicat lucrarea sa, numită (Silent Spring), care arată argumentat impactul periculos asupra naturii și sănătății umane în urmă utilizării necontrolate a preparatelor chimice și în special preparatului "DDT". Autorul avertizează că răspândirea unor astfel de substanțe în natură duce la cancer și la distrugerea animalelor și a păsărilor. Lucrarea lui Carson a condus la crearea Agenției pentru Protecția Mediului din SUA, în 1970.

Creșterea conștientizării sociale ecologice a fost instituționalizată în ONG-uri puternice. Foarte popular devine mișcarea "Chipco", care a apărut în anii 70 ai secolului XX. Inițiatorii sunt un grup de țărani din nordul Indiei, care se opun despăduririi totale a ariei apropiate, în scopuri comerciale. Ei au devenit foarte populari cu tactica lor, care consta deplasarea lor la pădure și îmbrățișarea copacilor, pentru a le salva de la tăiere (tree hugger - care îmbrățișează copacii). În 1971, în Canada a fost înființată Organizația internațională independentă ecologică Greenpeace (în traducere Pace verde din engleză: Greenpeace). Obiectivul principal al organizației este de a cauza rezolvarea problemelor globale de mediu, inclusiv prin atragerea atenției opiniei publice prin intermediul organizațiilor

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

de mass-media. După retragerea se de la Clubul Sierra, Dave Brower a creat în 1969 în Statele Unite organizație ecologică "Prietenii Pământului", care din 1971 a devenit o rețea internațională de organizații naționale și regionale. Azi "Prietenii Pământului" include 77 de organizații naționale cu un total de peste 5000 de activiști din întreaga lume. De asemenea, la mijlocul anilor '70 a fost instituit și instituționalizat conceptul de "Ecologie profundă", al cărui primii participanți au fost cei de la mișcarea "Înapoi spre Pământ". Susținătorii acestei mișcări promovează și practică viața în afara societății în condiții naturale autentice.

Ridicarea activității ecologiștilor a condus, în 1973, la adoptarea Legii privind speciile pe cale de dispariție în Statele Unite, și la semnarea Convenției privind comerțul internațional cu specii limitate în faună și floră sălbatice, mai bine cunoscută sub numele de Convenția de la Washington sau CITES. Convenția a fost semnată la Washington în 1973 și a intrat în vigoare la 1.07.1975. În prezent, 175 de state au aderat la Convenție. Una dintre ele este și Bulgaria, unde Convenția a intrat în vigoare în 1991.

Susținerea substanțială pentru conceptul de "Ecologie profundă" și pentru toate mișcărilor ecologice este teoria "Gaia" a lui James Lovelock, prezentată în 1979 în prima sa carte, "Gaia. O nouă privire la viața pământului ". Autorul este un om de știință și inventator englez, chimist, fizician și medic. A început să lucreze pentru NASA în 1961, iar studiile sale despre atmosfera Pământului și oceanul lumii l-au determinat să formeze o teorie ciudată care în anii 80 părea la fel de ciudată pentru contemporanilor săi ca și cele al lui Galileo sau ale lui Einstein. James Lovelock susține că "aerul, oceanele și solul formează un sistem complex de autoreglare format după miliarde de ani de interacțiune a organismelor vii cu mediul lor care menține condițiile pentru existența vieții. reglează temperatura, compoziția chimică a atmosferei și chiar salinitatea mărilor ". În termeni mai populari, deviațiile mici ale indicatorilor enumerați, pe care oamenii de știință îi numesc fluctuații, sunt preluate de Gaia, iar ecosistemul planetei revine la echilibru.

În noua sa carte, "Răzbunarea Gaiei", Lovelock a descris o imagine destul de

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

pesimistă a soartei planetei Pământ la sfârșitul secolului al XXI-lea. În părerea lui, posibilitățile de autoreglare a ecosistemului planetar au fost epuizate. Schimbările climatice cauzate de oameni devin mai mari decât fluctuațiile pe care Gaia le poate suporta. După Lavlock, "nu trebuie să uităm că nu mai avem mult timp să reacționăm". Focul de căldură aprins sa transformat într-un incendiu care se înalță. Creșterea dioxidului de carbon ca urmare a reacției lui Gaia nu duce la o creștere liniară ci mai degrabă la o creștere accelerată a temperaturii. Doar o creștere de 4 grade C0, și din agricultura africană nu va rămâne nimic, speciile de plante vor începe să moară fără a fi adaptate, Oceanul Arctic va deveni o mare neagră, absorbind mai degrabă decât reflectând 90% din razele soarelui. Și este foarte probabil ca la sfârșitul secolului, dacă nebunia globaliștilor continuă, încălzirea globală să continue să crească la 5,8 grade Celsius. În consecință, nivelul oceanului va crește cu 5 până la 7 metri. Aceasta înseamnă sfârșitul megaorașelor cum ar fi Londra, Calcutta, New York, Tokyo. Până la sfârșitul acestui secol - continuă prof. Lavlock. - miliarde de oameni vor muri și puținele cupluri rămase să continue rasa umană vor supraviețui în Arctica, unde clima va fi totuși potrivită pentru viață ". Pot oamenii să evite "Răzbunarea lui Gaia"? Dificil - spune în cartea sa prof. Lavlock, deoarece punctul critic este trecut, și chiar cu interzicerea tuturor combustibililor care emit gaze cu efect de seră, va dura 1000 de ani pentru a distruge consecințele civilizației secolului al XX-lea. Contractul de la Kyoto (1997) este un produs cosmetic pentru care nici nu putem spera. Dacă oamenii aveau cel puțin 50 de ani și aveau voință politică, probabil că ar fi putut exploata întregă energie de la vântul, oceanul, soarele și râurile, adică. așa-numitele surse regenerabile. Dar nu este timp. Pericolul real al timpului nostru nu este terorismul internațional, ci încălzirea globală. Preocuparea omenirii moderne pentru viitorul său este pornirea activității conceptuale și legislative a organizațiilor internaționale legitime pentru conservarea planetei Pământ. Ideea dezvoltării durabile este dezvoltată și promovată.

Economia verde devine din ce în ce mai actuală și este subiect de dezvoltare,

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

dezvoltarea Uniunii Europene (UE). Una dintre temele principale ale Conferinței "Rio + 20", "The future we want" (UN, 2012), în anul 2012 este "Economia verde în contextul dezvoltării durabile și eradicării sărăciei". În 2011, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și Programul Națiunilor Unite pentru Mediu au elaborat rapoarte întregi privind economia verde. Ideea unei economii ecologice, competitive, verde, ca o contribuție la dezvoltarea durabilă și eficiența utilizării resurselor, face parte din măsurile UE de realizare a competitivității strategice a Uniunii. Uniunea Europeană se străduiește să integreze obiectivele strategiei sale de dezvoltare durabilă în toate politicile sale. În 2006, UE și-a reînnoit strategia de dezvoltare durabilă, iar în 2009 a fost introdus pachetul de măsuri în domeniul energetic și climat în conformitate cu Strategia Europa 2020.

Conform definiției Agenției Europene de Mediu, "Economia verde este una în care politicile și inovarea permit societății să utilizeze eficient resursele, să îmbunătățească bunăstarea umană printr-o metodă de unire, păstrând în același timp sistemele naturale care susțin viața pe pământ". (<http://www.eea.europa.eu/themes/economy/about-green-economy> and EEA, 2012). În forma sa cea mai simplă, o economie verde poate fi vizionată ca o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punctul de vedere al resurselor naturale și incorporarea socială. În practică, o economie ecologică este cea a cărei creștere a veniturilor și a locurilor de muncă este determinată de investițiile publice și private care reduc emisiile de carbon și poluarea, îmbunătățește eficiența energetică și a resurselor și previne pierderea biodiversității și a serviciilor ecosistemice (www.unep.org/greeneconomy).

2.2. Ecoturism

Apariția termenului de "turism ecologic" sau prescurtat "ecoturism" și popularitatea crescândă a acestuia este o consecință a noilor tendințe în turismul modern. Conceptul reflectă preocuparea oamenilor pentru conservarea naturii.

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Conceptul de ecoturism a apărut la începutul anilor 80 al secolului XX-lea în Statele Unite, când au fost făcute călătorii tentative către locuri îndepărtate cu natură conservată. În ultimii 10 ani ecoturismul a devenit o parte principală al industriei turismului. Acesta a fost inițial considerat o alternativă la turismul obișnuit, care este asociat cu impact negativ asupra mediului și a bunurilor culturale ale destinațiilor. S-a creat și format ca un tip de turism alternativ care are un impact minim asupra ecosistemelor. Pentru unii autori ecoturismul reprezintă "călătorii în pachete pentru oameni bogați în destinații exotice", cel mai des "zone sălbatice (nelocuite)", în timp ce alții îl definesc ca "mers cu rusacul pe spate" practicat de tineri cu resurse financiare limitate¹

Pentru a desemna turismul ecologic, se folosesc numeroși termeni, cum ar fi: "turism natural", "turism conform naturii", "turism sălbatic", "turism cu impact redus", "turism durabil", "turism verde", "turism orientat spre natură", "turism moale", "turism de protecție". Există o serie de interpretări ale conceptului de "ecoturism". Primul care folosește termenul "ecoturism" este Hector Ceballos Lascurain². În 1981, el a folosit termenul spaniol "turismo ecologico", referindu-se la forme de turism ecologic. Mai târziu, în 1983, același autor a început să utilizeze abrevierea "Ecotourism" (ecoturismo). Lascurain înțelege ecoturismul ca o "excursie în locuri relativ naturale (pașnice și nepolate), cu scopul specific de a explora și de a se bucura de peisajul, flora și fauna locală, precum și de patrimoniu cultural local (moștenit și modern). Ecoturismul implică un aspect științific, estetic și filosofic, deși nu este neapărat obligatoriu "ecoturistul" să fie un om de știință, un creator sau un filosof profesionist. Punctul fundamental este acela că un practicant al ecoturismului are posibilitatea de a se strecura în natură într-un mod care este imposibil pentru oamenii din mediul lor obișnuit, urban.

¹ Alexieva, I., Stamov, St., 'Tipuri de turism specializate' – parte I, ed. Kota, Stara Zagora, 2006, capitolul 6, p. 297

² Mader, Ron. Ecotourism Champion: A Conversation with Hector Ceballos-Lascurain// <http://www.planeta.com/ecotravel/weaving/hectorceballos.html>, june 2010

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Ecoturismul creează cu mare probabilitate conștiință și cunoaștere a mediului natural, împreună cu aspectele sale culturale, care conștiința îl transformă într-un păzitor al naturii".³. Odată cu dezvoltarea ecoturismului, numărul definițiilor sale crește.

Una dintre primele definiții ale ecoturismului a fost formulată de către Societatea Internațională de Ecoturism (The International Ecotourism Society (TIES)) în 1990 și afirmă: "Ecoturismul este o călătorie cu responsabilitate față de natură, care protejează mediul și contribuie la bunăstarea oamenilor locali".⁴ Strategia națională a turismului ecoturistic Australian afirmă că ecoturismul este "turismul bazat pe natură, ce include educația și interpretarea de mediu, reușind să fie durabil din punct de vedere ecologic".⁵ Larman și Dourst desemnează ecoturismul ca fiind un tip de turism în care "atragera unui turist de destinația respectivă se bazează pe interesul său pentru una sau mai multe caracteristici ale istoriei destinației naturale. *Vizita combină educația, recreerea și aventura*"⁶. Potrivit lui Goodwin, ecoturismul este "un turism cu un impact redus asupra naturii care contribuie la menținerea speciilor și a habitatelor, fie direct prin conservare, fie indirect prin furnizarea de venituri suficiente comunității locale pentru evaluarea și protejarea patrimoniului natural"⁷. La rândul lor, experții Organizației Mondiale de Turism (OMT) desemnează cu termenul "ecoturism" toate formele de turism care au unele dintre următoarele caracteristici:⁸

- Asigurarea observării și percepției prioritare a mediului natural și a patrimoniului cultural în destinația respectivă;
- Se accentuează pe activități educaționale și de interpretare;

³ tot acolo

⁴ TIES//<http://www.ecotourism.org>. june, 2010

⁵ Fennell, D. Ecotourism: An introduction. London: Routledge, 1999

⁶ tot acolo

⁷ tot acolo

⁸ UNWTO. World Ecotourism Summit – Final Report. Madrid, 2002. // pub.unwto.org/WebRoot/Store/Shops/Infoshop/Products/.../1269-1.pdf

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- Acestea sunt efectuate de operatori de turism specializați și companii turistice la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii;
- Ele au un impact minim asupra mediului, social și cultural asupra locului de recepție;
- Acestea sunt orientate către menținerea zonelor naturale utilizate de turism și contribuie la conservarea biodiversității;
- Sporesc bunăstarea localnicilor, coordonează eforturile populației locale, ale structurilor private, municipale și de stat.

Pe baza definițiilor și a caracteristicilor specifice ale ecoturismului, s-ar putea sugera o definiție generică, conform căreia: Ecoturismul este orice tip și formă de turism specializat și durabil, prin care se ajunge la cunoaștere, experiență și păstrarea mediului și cultura autentice și sporește prosperitatea populației gazdă în zona turistică.

2.2.1. Subspecii tipice și formele ecoturismului

Există diferite tipuri și forme de ecoturism care se pot distinge prin caracteristici motivaționale sau organizaționale.

Conform motivelor turiștilor, principalele tipuri de ecoturism sunt: turismul cognitiv; turism ornitologic-vizionarea păsărilor; fototurism; turism de aventură; turismul de peșteră; turismul de pietonal; cicloturism; practicarea alpinismului; sport aerian; orientare sportivă; rafting; colecție de ierburi și ciuperci etc.

Legături cu ecoturismul au turismul de vânătoare, turismul rural și turismul vitivinicol. Ecoturismul poate fi, de asemenea, considerat ca "turism împotriva sărăciei", practicat în țările în curs de dezvoltare ca un mijloc major de îmbunătățire a economiei locale.

Turismul cognitiv este un tip special de turism care combină atât motive cât și

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

semne exterioare care definesc natura excursiei turistice.⁹ Turistul face o călătorie cognitivă cu un scop cognitiv mai general sau mai specific. Poate fi supusă unei cunoașteri generale de fenomene naturale și antropice interesante și unice. Pe de altă parte, turismul cognitiv poate corespunde unui grup strict specific de interese cognitive și motive turistice - natural-cognitiv, cultural-cognitiv, științific-cognitiv etc.

Turismul ornitologic este legat de observarea și studiul păsărilor. Observarea păsărilor, precum și a altor reprezentanți ai faunei și florei, este o activitate utilă și nu are influențe negative puternice. Prin turismul ornitologic, vizitatorii ating natura, cunosc bogăția ei și încep să o aprecieze și să o protejeze. Fototurismul are caracteristici și impacturi similare asupra turiștilor. Este de asemenea numit photosafari. Se practică în cea mai mare parte de către fotograful profesioniști.

Un alt tip de ecoturism poate fi turismul de aventură. O aventură este o experiență neobișnuită, incluzând un nivel de risc și nesiguranță, care se realizează cele mai dese cazuri într-un mediu natural neobișnuit.

Turismul în Peșteri, numit și speleoturism, este asociată cu vizitele peșterilor. Majoritatea vizitatorilor efectuează astfel de călătorii în scopuri cognitive. Alți turiști organizează treceri în peșteri care sunt atribuite sporturilor extreme.

Turismul de pietoni este o formă preferată de odihnă activă și recreere prin natură.¹⁰ În baza sa se află disciplina cea mai accesibilă în sport - mersul pe jos. Corpul uman are nevoie de mișcare pentru a-și menține sistemele și organele în stare bună. Prin mersul energic, sistemul osos este încărcat, circulația sângelui și sistemul respirator sunt stimulate. Popularitatea turismului pietonal se datorează faptului că nu sunt necesare condiții speciale pentru practicarea acestuia, factorul de

⁹ Neshkov, M., Rakadjiiska, S., Dabeva, T., Marinov, St., Veleva, M., Kayandjieva, V., 'Introducere în turism', ed. 'Știință și economie', Universitatea de științe economice - Varna, 2007, p. 54

¹⁰ Apostolov, N., Stamatov, St., Tomova, S., Stoqnov, St., 'Tipuri de turism specializate', ed. Noua universitate Bulgară, 1995., p. 59

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

sezonabilitate nu mai este valabil, deoarece poate fi practicat în toate anotimpurile. Este potrivit pentru toate vârstele și la fel de accesibil pentru ambele sexe. Impactul de la mersul pe jos în turismul pietonal este sporit de la natura frumoasă și aerul curat de munte.

Practicarea ciclismului poate fi de asemenea considerată o variantă a ecoturismului. Ciclismul este o practică obișnuită în zonele de munte cu nivel scăzut, în natură și în aerul curat. Acest tip de turism este sănătos și nu afectează mediul cu consecințe nocive.

Ecoturismul creează premise pentru practicarea și de sporturi aeriene. Astfel sunt de exemplu, parapantismul și deltaplanerism. Ecoturismul are legătură, de asemenea, și cu sporturile, cum ar fi alpinismul și orientarea sportivă. Practicarea de alpinism și orientare în natură ajută la adoptarea unor obiceiuri valoroase practice și de aplicabilitate: orientare într-o localitate necunoscută; lucrul cu harta și un bushel; depășirea de obstacolele naturale; luare de decizii corecte pe termen scurt etc. O latura caracteristică a acestor sporturi este faptul că pregătirea și desfășurarea concursurilor se referă la cerința ca fiecare eveniment să aibă loc într-o regiune necunoscută participanților. Ecoturistii pot practica și raftingul. Raftingul este sport extrem, la care se fac curse cu bărci (rafturi) în râuri foarte rapide (de exemplu după topirea zăpezii).

Formele predominante caracteristice ale realizării diferitelor tipuri de ecoturism sunt următoarele:

- În funcție de transportul utilizat - ecoturism pietonal, rutier, de autobuz, feroviar, nautic;
- În funcție de cazare - ecoturism în cabană, camping, eco-house, hotel de familie, eco-hotel, eco-sat;
- Conform formularului de cazare - ecoturismul numai cu cazare pe noapte, ecoturismul cu pat și mic dejun;

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- Conform numărului de participanți - ecoturism individual și ecoturism de grup;
- În funcție de forma de organizare - organizat (photosafari) și ecoturism inorganizat (pietonal);
- Conform sezonului - an (speolog) și sezonier (ornitologic).

2.2.2. Caracteristicile organizatorice ale ecoturismului

Ecoturismul este un sector al industriei turistice care, pe lângă legile pieței, este sub controlul diferitelor organizații guvernamentale și neguvernamentale. Unele țări, destinații și companii au strategii și programe speciale pentru dezvoltarea ecoturismului.

Turiștii care practică turismul verde sunt așa-numiți consumatori "responsabili" sau "verzi". Un exemplu al unui astfel de segment este "Stilul de viață sănătos și rezistent" (Lifestyles of Health and Sustainability (LOHAS)). Segmentul este compus din consumatori cu accent puternic pe stilul de viață sănătos, fitness, mediu, dezvoltare personală, stil de viață durabil și justiție socială. Distincția lui LOHAS a fost făcută pentru prima dată în anul 2000 ca urmare a unui studiu de marketing realizat de Institutul Natural Marketing (The Natural Marketing Institute). Cu cercetarea Institutului în următorii ani, dimensiunea și structura segmentului sunt rafinate. Numai în Statele Unite, în 2006, rata LOHAS este estimată cu o cerere de consum de 209 miliarde de dolari. Studiile arată că aproximativ 19% dintre americanii adulți sau 41 de milioane din 215 de milioane pot fi alocate acestui grup de utilizatori.¹¹

În cadrul comunității de consumatori "responsabili" sau "verzi" se formează și se dezvoltă segmentul de piață al "turiștilor verzi". Turiștii verzi sunt conștienți de faptul că turismul este o condiție prealabilă pentru multe și diferite tipuri de poluare. Recunoscând efectele dăunătoare ale turismului, "turiștii verzi" au șansa și oportunitatea de a ajuta mediul în timp ce participă la o călătorie turistică. Din acest punct de vedere, "turiștii

¹¹ Citat Marinov, S. și alți. Linii directoare pentru implementarea conceptului de "hoteluri verzi" din municipiul Varna, Varna 2009

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

verzi" sunt definiți ca turiști cu comportament prietenos față de mediul înconjurător, în tot timpul vacanței lor, într-un context turistic larg. "Turiștii verzi" se identifică cu ecoturistii, deși unii autori consideră că acesta din urmă este subsegmentul primului. În sens mai restrâns, eco-turiștii sunt cei care au atitudine prietenoasă față de mediul înconjurător în timpul vacanței, care este legată de turism într-un mediu natural.¹² Deși segmentul "turiștilor verzi" este în creștere, profilul comportamental încă nu este bine cercetat și descris.

Ecoturismul este un turism mai degrabă individual sau de grup, practicat de grupuri mici (25 de persoane în medie), oferite de întreprinderi mici și mijlocii (turiști specializați și hoteluri de familie) în zonele naturale. Organizează tururi pentru grupuri mici în locuri de natură autentică, cu scop educațional, realizate prin intermediul unor interpreți locali și ghiduri de specialitate. Ecoturismul se bazează pe vizitarea și experiența de la activelor naturale ale unui loc turistic. Ca fundament pentru produsul ecoturism servesc locația, relieful, clima, apele, solurile, flora și fauna locului turistic. Datorită faptului că diferitele arii protejate (rezervații, parcuri etc.) au o natură unică și diversă, acestea sunt cel mai adesea folosite ca teritoriu pentru crearea, furnizarea și consumul de produse turistice ecologice specializate.

Crearea de produse ecoturistice necesită o infrastructură specializată și o superstructură turistică, cum ar fi eco-piste, trasee de drumeții semnalate, locuri de joacă panoramice, cabane, ecoturisme, ecotours etc. În ecoturism, prețurile joacă un rol important în gestionarea cererii turistice. În ceea ce privește prețul, nu este cel mai important profitul, ci consecințele pentru destinație.

Pe baza trăsăturilor specifice ale turismului ecologic, pot fi rezumate următoarele cerințe pentru organizarea și practicarea ecoturismului.¹³

¹² tot acolo

¹³ Alexieva, I., Stamov, St., 'Tipuri de turism specializate' – parte I, ed. Kota, Stara Zagora, 2003, capitolul 6, p. 312

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

În primul rând, nu trebuie permisă intervenirea asupra locuitorii naturii sălbatice. Turiștii nu ar trebui să izoleze animalele de la mediul lor natural; a separa copii de mama lor; să izoleze animalele care ies din apă sau din pământ; de a muta păsările de la cuiburile lor, animale de la găurile lor, golurile și alte habitate; de a elimina ramurile, frunzele și altele similare în apropierea habitatului animalelor și păsărilor; să rămână pentru o perioadă lungă de timp aproape de animalele; de a deranja și a atinge animalele. Observarea păsărilor trebuie să aibă loc de la distanță - prin intermediul unor binocluri speciale pentru acest scop; să exercite controlul asupra zgomotului care ar deranja păsările; a se vorbi încet.

În al doilea rând, deșeurile nu ar trebui să aibă un impact negativ asupra mediului - nici din punct de vedere ecologic, nici din punct de vedere estetic. Operatorii de turism trebuie: de a explica turiștilor sensibilitatea naturii la deșeuri; pentru a asigura colectarea și îndepărtarea tuturor deșeurilor în timpul șederii turiștilor în zona naturală pe care o vizitează; de a promova menținerea curățeniei în regiune. Navele (bărci, vapoare etc.), ce transportă turiștii în zone ecologice și în rezervații, trebuie să aibă sisteme de colectare sau reciclare a deșeurilor.

În al treilea rând, este necesar să se consolideze dezvoltarea durabilă a ecoturismului în zona în cauză prin înființarea de ghiduri locale, asociații de proprietari de terenuri și reprezentanți ai agențiilor și organizațiilor de mediu publice pentru a crea norme specifice pentru fiecare regiune și măsuri de protejare a resurselor naturale. Experiența dobândită de un turist în timpul vizitei într-o zonă naturală ar trebui să-și îmbogățească cunoștințele și aprecierea mediului natural, dezvoltarea durabilă și conservarea acestuia. Acest lucru se face prin instruirea de ghiduri (iubitorii de natură) care să însoțească turiștii de fiecare dată când vizitează zona naturală. Ghidurile trebuie să fie foarte bine informate cu privire la diversitatea animalelor și plantelor din regiune; să aibă informații care să le ofere turiștilor și comportamentului lor să încurajeze o atitudine prietenoasă față de natură și dorința de conservare. Numărul maxim de persoane care vizitează o anumită zonă nu ar trebui să fie

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

mai mare de 25 de persoane într-un grup, dar, în funcție de sensibilitatea obiectivului turistic, poate fi de până la 5-10 persoane.

În al patrulea rând, vizitele turistice ar trebui să stimuleze integritatea obiectivelor și regiunilor vizitate. În destinațiile ecoturistice există floră, faună, cultura unică și peisaj frumos natural care trebuie păstrate. În destinație, ar trebui să se stimuleze proprietatea locală asupra serviciilor oferite. Activitățile ecoturistice ar trebui să permită crearea unui beneficiu economic pentru populația locală și promovarea dezvoltării durabile a mediului natural, păstrarea sau extinderea biodiversității; conservarea, menținerea sau îmbogățirea sistemelor naturale și culturale.

2.2.3. Segmentul de piață "turiști verzi"

Preocuparea omului modern atât pentru propria sa sănătate și bunăstare materială, cât și pentru protecția mediului îl face un consumator rezonabil. Apar și se dezvoltă segmente de piață ale consumatorilor "responsabili" sau "verzi". Un exemplu al unui astfel de segment este "Stilul de viață sănătos și rezistent" (Lifestyles of Health and Sustainability (LOHAS)).

Segmentul este compus din consumatori cu accent puternic pe stilul de viață sănătos, fitness, mediu, dezvoltare personală, stil de viață durabil și justiție socială.¹⁴ Distincția lui LOHAS a fost făcută pentru prima dată în anul 2000 ca urmare a unui studiu de marketing realizat de Institutul Natural Marketing (The Natural Marketing Institute).¹⁵ Cu cercetarea Institutului în următorii ani, dimensiunea și structura segmentului sunt rafinate. Numai în Statele Unite, în 2006, rata LOHAS este estimată cu o cerere de consum de 209 miliarde de dolari. Studiile arată că aproximativ 19% dintre americanii adulți sau 41 de milioane din 215 de milioane pot fi alocate acestui grup de utilizatori. În termeni structurali, LOHAS include șase sub-segmente, așa cum se arată în

¹⁴ LOHAS: What is it? // <http://www.lohas.com/>, July 2009

¹⁵ The Natural Marketing Institute // <http://www.nmisolutions.com/about.html>, July 2009

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Tabelul 2-1.

Tabelul 1.

Sub-segmentele segmentului de piață "LOHAS"

Sănătate personală • Produse naturale, organice • Produse alimentare • Servicii complexe de sănătate • Suplimente dietetice • Wellness - produse <i>În SUA 118,03 miliarde \$</i>	Un mod de viață adaptat în mod natural • Mobilier interior și exterior • Agenți de curățare organici • Lămpi fluorescente compacte • Caritate pentru schimbare socială <i>În SUA 10,6 miliarde \$</i>
Construire verde • Certificarea locuințelor • Electrocasnice "Energy star"¹⁶ • Pardoseală rezistentă • Sisteme de energie regenerabilă • Alternativă la materialele din lemn <i>În SUA 50 miliarde \$</i>	Transport alternativ • Vehicule hibride • Combustibil biodiesel • Programe de "partajare" a mașinilor <i>În SUA 6,12 miliarde \$</i>
Еко туризъм • Călătorii eco-turistice • Călătorii eco-aventură <i>În SUA 24,27 miliarde \$</i>	Energie alternativă • Credite pentru energia regenerabilă • "Prețuri verzi" pentru energia folosită <i>În SUA 380 milioane \$</i>

¹⁶ „Energy star” (Energy Star) este un program comun al Agenției Statelor Unite pentru Protecția Mediului și al Ministerului de Energie al SUA.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Sursa: LOHAS Background¹⁷

În cadrul comunității de consumatori "responsabili" sau "verzi" se formează și se dezvoltă segmentul de piață al "turiștilor verzi". Studiile au identificat următoarele fapte:

18

- 51% dintre turiștii germani consideră că noaptea verde este deosebit de importantă;
- 50% dintre turiștii germani, austrieci și francezi apreciază protecția mediului drept o prioritate importantă;
- 12% dintre germani salută desemnarea și diferențierea serviciilor de mediu de alte servicii;
- 90% dintre britanici cred că este obligația hotelurilor să protejeze mediul;
- 87% dintre britanici preferă să rămână într-un hotel ecologic;
- 50% dintre britanici ar plăti 30 GBP pentru o ședere de două săptămâni într-un hotel ecologic;
- 59% dintre austrieci își aleg destinația turistică conform criteriilor "natură bună" și "mediu sănătos";
- 66% dintre turiștii austrieci sunt dispuși să plătească pentru o noapte mai scumpă într-un hotel ecologic;

Turiștii verzi sunt conștienți de faptul că turismul este o condiție prealabilă pentru multe și diferite tipuri de poluare precum:¹⁹

- Poluarea aerului și turismul de zgomot implică utilizarea unei varietăți de moduri de transport și de energie, ceea ce sporește acoperirea gazelor nocive cu efect de

¹⁷ LOHAS Background// <http://www.lohas.com/>, July 2009

¹⁸ Rainer, Ernst. G&L, Energon. EU Ecolabel for tourist accommodation & camp site services.

¹⁹ На-зелено.com. Odihrnele Statie de la www.go-green.com, tradusă de la Irna Ilieva

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

seră. Poluarea cauzată de zgomote din diverse moduri de transport, inclusiv cele pentru distracție, cum ar fi jeturile, iahturile, snowmobilele etc., distorsionează și confundă populațiile locale din lumea animală și vegetală;

- Generarea de cantități mari de deșeuri solide și gunoi- în plus față de cantitatea imensă de poluare pe șosea, turiștii au obiceiul de a lăsa în urmă sa gunoiul, asemănător unui traseu, devastând zona și punând în pericol flora și fauna locală;
- Crearea de cantități mari de ape reziduale - apele uzate din hoteluri și alte locuri turistice poluează sursele naturale de apă și perturbă ecosistemele locale.

2.2.4. Conceptul de "hotel verde"

Mișcarea publică larg răspândită pentru protejarea mediului și extinderea segmentului de piață al "consumatorilor ecologici", pe de o parte, și instituționalizarea programelor și practicilor de mediu de către organizațiile neguvernamentale și guvernamentale la nivel național și internațional conduc la "verde orientarea "producției și furnizării de bunuri și servicii. Inițiativele aliaților verzi declanșează o căutare a unor noi abordări de marketing pentru a câștiga o cotă de piață "verde". În ultimul timp, această tendință a fost extinsă și la hoteluri - tot mai multe hoteluri sunt declarate verzi și oferă opțiuni ecologice pentru servicii și cazare.²⁰

Hotelurile consumă cantități mari de o varietate mare de resurse și au un impact negativ grav asupra mediului. Un sondaj arată că un hotel cu 150 de camere consumă pe o săptămână atât de multă apă și energie cât 100 de gospodării cu patru persoane pe o perioadă de un an. Principalele motive pentru un astfel de consum mare de resurse sunt:²¹

²⁰ Heffler, Lawrence. Să fim eco pentru oaspeți, natura și brandul // <http://www.horemag.bg/print.php?storyid=484625>, 13/04/2008

²¹ Cassingham, Kit. ECONomically Sound. http://www.economicallysound.com/about_us/

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- Gospodăriile nu consumă noaptea și o mare parte a zilei, în timp ce hotelurile consumă pentru iluminat, aer condiționat și multe altele. 24 de ore pe zi (24 de ore pe zi / 7 zile pe săptămână);

Oamenii din gospodăriile sunt preocupate de economisirea apei și a energiei și exercită un control de sine, în timp ce mulți dintre oaspeții hotelului nu se interesează de consumul de resurse din obiectul respectiv;

- Săpunurile, șampoanele și produsele alimentare sunt folosite în mod repetat în familie, până când sunt consumate integral, în timp ce multe produse similare sunt folosite în hotel doar dintr-o singură dată ;

- Gospodăriile sunt dimensionate în funcție de numărul de ocupanți, în timp ce hotelurile sunt dimensionate pentru mai mult decât numărul de oaspeți care stau în mod regulat în clădire, ceea ce dă naștere la construirea și condiționarea spațiilor neutilizate.

Având în vedere circumstanțele menționate mai sus, programele verzi oferă o șansă economică și de marketing pentru întreprinderile hoteliere. Ele ajută hotelurile să nu reducă doar costurile resurselor, ci și să se distingă în mintea consumatorilor. Asociația Hoteluri "Verzi" („Green” Hotels Association) definește hotelul "verde" ca un obiect ecologic, al cărui manager este pregătit să introducă programe de economisire a apei și a energiei și reduce cantitatea de deșeuri solide, economisind astfel bani, ajutând la protejarea planetei noastre pământ ²².

Din punct de vedere economic, aplicarea conceptului de hotel verde reflectă în mod direct profiturile și mărește valoarea hotelului pe termen lung. Prin aceasta, cadrele sunt reținute pe termen lung, deoarece managementul se ocupă de sănătatea și bunăstarea lor. În aspectul marketingului, implementarea conceptului de hotel verde permite și facilitează crearea și întreținerea clienților loiali. Conceptul de hotel verde" este prezentat în Figura 2-1.

²² „Green” Hotels Association // <http://greenhotels.com/index.php>

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

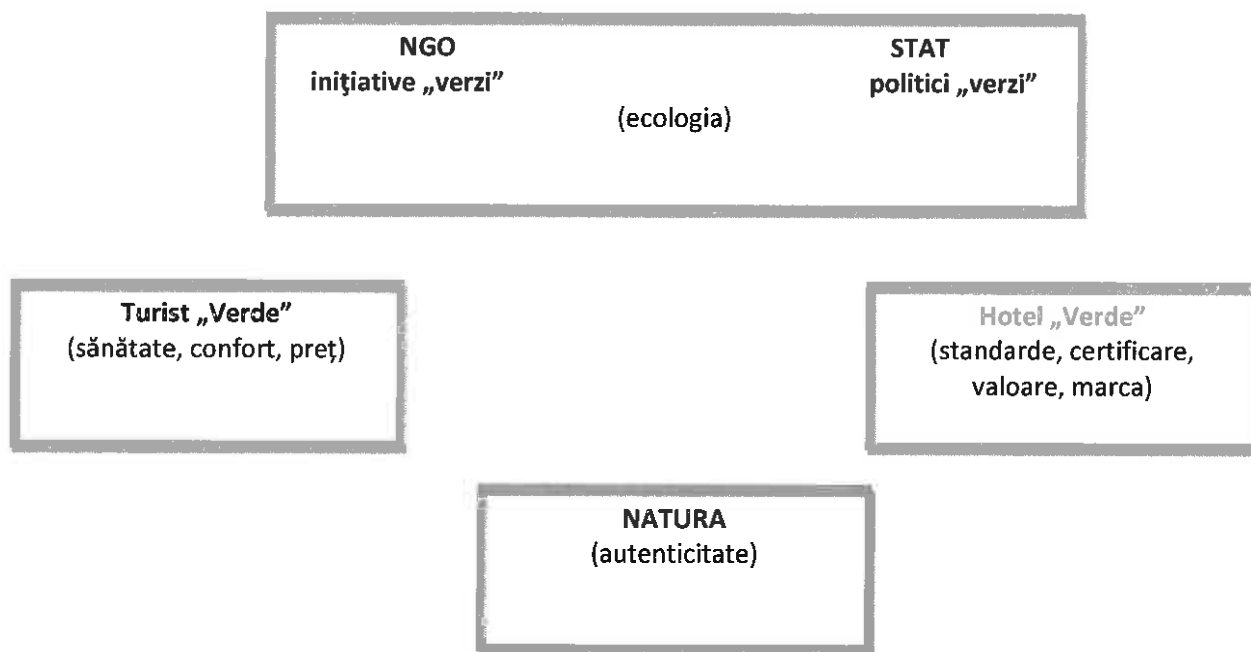

Figura 2.-1. Conceptul de hotel "verde"

Rezumând practicile existente, criteriile și indicatorii pentru specificarea conceptului de "hotel verde" pot fi sistematizate după cum urmează în Tabelul 2-2.²³

Tabel 2.-2.

Exemplu de criterii și indicatori pentru un hotel "verde"

Etapă de activitate	Criterii	Metricul de eșantionare
Stadiul de pre-producție	Consumul de energie este limitat	Cel puțin 22% din energia utilizată este din surse

²³ EU. The European Eco-label for Tourist Accommodations.. Commission Decision 2003/287/EC of 14 April 2003.; The Travel Foundation. "Verdele" e bine pentru sporturile de iarna // <http://www.makesnowsportsgreener.com/uploads/documents/bulgarian.pdf>

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

		regenerabile
Stadiul de pre-producție	Consumul de apă este limitat	Cantitatea de apă de la robinet sau de duș <12 l / min.
Stadiul de producție	Gestionarea ecologică	Instruirea personalului în ceea ce privește implementarea măsurilor de mediu și a comportamentului ecologic.
Stadiul de producție	Cantitatea de deșeuri produse este redusă	Colectarea, separarea și transportul deșeurilor în locații desemnate special în scopul acesta.
Stadiul de producție	Se încurajează utilizarea resurselor regenerabile și a substanțelor mai puțin periculoase pentru mediul înconjurător	Utilizarea limitată a dezinfectanților nocivi pentru mediu
Stadiul de producție	Încurajarea educației și comunicării ecologice.	Informații hoteliere pentru transportul public local

2.2.5. Practici de certificare pentru "hotelul verde"

Începutul practicii instituționalizate de standardizare, certificare și marcare pentru ecologia activității umane a fost lansat în 1973 pe baza Principiilor Comunității Europene și a Planului de Acțiune pentru Protecția Mediului adoptat în legătură cu acestea. Summit-ul pentru problemele planetei Pământ și Conferința Organizației Națiunilor Unite privind mediul și dezvoltarea de la Rio de Janeiro din 1992 au accelerat apariția și

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

dezvoltarea inițiativelor de certificare a mediului în două direcții principale:

- Sisteme de management al mediului înconjurător (SMMI), inclusiv standardizare, implementare și certificare în cadrul diferitelor organizații.

- **Ecomarcajul produselor;**

Sisteme de management al mediului înconjurător (SMMI) sunt concepute a reduce impactul negativ al organizațiilor asupra mediului. Implementarea SMMI conduce la respectarea legislației privind protecția consumatorilor și a mediului, reducerea costurilor prin utilizarea eficientă a energiei și a resurselor, o imagine mai bună a organizației și o atracție sporită pentru investitori și o reducere a sarcinii de asigurare.

O ilustrare bună a conceptului de SMMI este Regulamentul ISO 14001:2004. În fundamentul standardului ISO 14001: 2004 este preocuparea omenirii pentru dezvoltarea durabilă a planetei. Standardul are aceeași structură și aduce ideea de îmbunătățire continuă, tipică ISO 9001: 2015. Standardul definește cerințele sistemului de management al mediului înconjurător, care poate fi integrat cu alte cerințe de management pentru a ajuta organizațiile să-și atingă obiectivele economice, precum și cele legate de mediul înconjurător. Prin certificarea ISO 14001: 2004, organizațiile de toate tipurile sunt preocupate de aplicarea unui sistem de mediu robust, prin controlul impactului acțiunilor, produselor sau serviciilor lor asupra mediului. Beneficiile aplicării ISO 14001:2004 sunt următoarele:²⁴

În primul rând, sistemele de management al mediului înconjurător certificate minimizează riscul producerii incidentelor ecologice. Acest lucru creează condiții pentru primelor de asigurare mai mici, oferind o mai mare încredere investitorilor, o prezență stabilă pe piețele europene și mondiale.

În al doilea rând, managementul general al organizației acordă o mare atenție proceselor, activităților, materialelor și produselor care sunt utilizate. În acest fel, se

²⁴ "ADS Consult SRL"// <http://www.ads-consult.com/pagebg.php?P=1&SP=2>

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

asigură că organizația cunoaște și respectă cerințele legale privind mediul și că este implicată la toate nivelurile organizației, stabilind obiective și rezultate așteptate și delegând responsabilități.

În al treilea rând, prin certificarea ISO 14001: 2004, organizația își dovedește și demonstrează responsabilitatea de a păstra mediul înconjurător pentru viitoarea generație. Observarea și măsurarea caracteristicilor cheie ajută managementul superior să funcționeze mai eficient.

În al patrulea rând, reducerea deșeurilor și controlul îmbunătățit al materiilor prime și al energiei conduc la scăderea cheltuielilor generale și, prin urmare, la creșterea profiturilor. Activitatea operațională este îmbunătățită prin analiza proceselor operaționale.

Certificarea ISO 14001: 2004 este recomandată de autoritățile de reglementare ca mijloc de prevenire a poluării mediului înconjurător. Prin creșterea gradului de conștientizare personală și necesitatea comunicării cu autoritățile, în cazul ivirii unei probleme, riscul de răspundere este redus. Etapele implementării sistemelor de management (SM) până la primirea certificatului respectiv diferitelor standarde, sunt următoarele:²⁵

ATAPĂ 1: Audit de stare:

- desfășurarea instruirii inițiale;
- un audit inițial pentru a stabili conformitatea sistemului actual cu cerințele standardului respectiv;
- analiza situației momentane și definirea structurii SM;
- elaborarea programelor pentru realizarea dezvoltării, pregătirea tuturor documentelor necesare pentru construirea SM - comenzi, programe etc.

ATAPĂ 2: Elaborarea documentelor de SM:

²⁵ "ADS Consult SRL"// <http://www.ads-consult.com/pagebg.php?P=1&SP=2>

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- elaborarea documentelor SM - proceduri, documente operaționale, manual, etc;
- acceptarea în etape diferite a documentelor de către echipe comune de lucru;

ATAPĂ 3: implementare:

- efectuarea de instruire privind implementarea;
- efectuarea de audituri asupra elementelor standardului la punerea în aplicare a sistemului;

- modificarea documentelor atunci când sunt necesare în timpul auditurilor.

ATAPĂ 4: Funcționare:

- desfășurarea instruirii auditorilor interni;
- efectuarea de audituri interne.

ATAPĂ 5: Certificarea și obținerea unui certificat (efectuat de o organizație de certificare):

- participarea la selecția unei organizații de certificare și în timpul auditului de certificare;
- eliminarea oricăror remarci de audit.

"Ecomarcaj" este o metodă voluntară de certificare și etichetare a performanței ecologice. "Eticheta ecologică" este un semn de identificare a preferinței globale de mediu a unui produs sau serviciu într-un anumit grup de produse sau servicii în contextul întregului ciclu de viață al produsului. Pentru a obține un produs sau serviciu dreptul la o etichetă ecologică, acestea trebuie să respecte principalele criterii de mediu.

La nivel mondial există numeroase etichete voluntare și obligatorii și declarații de conformitate și de caracteristici de ecologice Organizația Internațională pentru Standarde face distincția între trei tipuri de practici de etichetare ecologică voluntară:

Tip 1: voluntar, multi-criteriu al unei țări terțe care acordă dreptul de a utiliza o etichetă ecologică pentru un produs care are anumite caracteristici de mediu pe tot parcursul ciclului său de viață într-un grup de produse similare.

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Tip 2: autoevaluarea informativă a performanței de mediu și a conformității

Tip 3: programe voluntare care furnizează informații cantitative de mediu pentru un produs pe un set de seturi predefinite de indicatori, datele fiind colectate prin intermediul evaluărilor ciclului de viață al produsului și verificate de o altă terță parte.

Organizația Mondială pentru Standardizare constată că toate etichetele ecologice au același obiectiv ca "prin comunicarea de informații fiabile, incomprehensibile și exacte cu privire la caracteristicile de mediu ale produselor și serviciilor, să încurajeze oferta și cererea unor astfel de produse și servicii care au mai puțin negative impact asupra mediului, sporind astfel potențialul de îmbunătățire continuă a mediului înconjurător".²⁶

Apariția și dezvoltarea eco-marcajele se datorează preocupărilor crescânde pentru mediului înconjurător ale guvernelor, întreprinderilor și societății. Atitudinile privind ecologia se integrează în ofertele de marketing ale anumitor produse și servicii ca beneficii esențiale. Pe piață apar diferite declarații, garanții și etichete pentru produsele ecologice și eco-servicii, cum ar fi: "Naturale", "reciclabile", "de energie redusă" etc. Pe de o parte, marcajele atrag atenția cumpărătorilor care doresc să-și reducă impactul asupra mediului înconjurător prin alegerea sa de consumatori, dar, pe de altă parte, generează confuzie și scepticism printre un număr mare de consumatori. În lipsa unor standarde clare și a rezultatelor cercetărilor, terță parte independentă, consumatorii nu pot fi siguri de asigurarea firmelor cu privire la starea ecologică a oricărui produs sau serviciu etichetat. Problema credibilității și imparțialității conduce la apariția unor organizații private și publice care oferă etichetare de la o țară terță independentă. O astfel de metodă de marcarea ia forma acordării de etichete ecologice pentru produse și servicii verificate pe baza unui program de etichetare ecologică sau a unei scheme gestionate la nivel național sau internațional.

²⁶ Global Ecolabelling Network Discussion Paper On Enhanced Co-operation. April 1999 ; Introduction to Ecolabelling (July 2004)// <http://www.globalecolabelling.net/whatis.html>

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Un exemplu de sistem internațional de etichetare ecologică este cel al Uniunii Europene.²⁷ Sigla europeană pentru ecomarcaj (așa numită „floare UE”) este înființată în 1992 prin dispozițiile Regulamentului 880/92 UE. Scopul său este, pe de o parte, de a încuraja organizațiile să dezvolte "produse ecologice" și, pe de altă parte, să ajute consumatorii să identifice aceste produse. În anul 2000 sistemul comunitar de acordare a etichetei ecologice a fost actualizat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1831/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000 privind sistemul comunitar revizuit de acordare a etichetei ecologice. Schema etichetei ecologice se aplică unei game largi de produse (bunuri și servicii), cu excepția produselor alimentare, a băuturilor, a medicamentelor sau a produselor medicale. Pentru a li se acorda o etichetă ecologică, produsele trebuie să aparțină unei anumite categorii de produse pentru care au fost elaborate criterii de mediu specifice.

În prezent, în Uniunea Europeană sunt introduse criterii de mediu specifice pentru 26 de grupuri de produse grupate în 7 categorii de produse după cum urmează:

1. Produse de curățare.
2. Electrocasnice.
3. Produse din hârtie.
4. Casa și grădina.
5. Haine și încălțăminte.
6. Servicii turistice.
7. Lubrifianți.

În fiecare stat membru al Uniunii Europene, sistemul de etichetare ecologică este introdus de o autoritate autorizată. În Bulgaria, această autoritate este Ministerul Mediului Înconjurător și Apelor (MOSV). În Bulgaria, sistemul de etichetare ecologică europeană a fost introdus deja în 2002 de către Legea privind protecția mediului,

²⁷ Fundația TIME // http://www.time-foundation.org/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27&lang=bg

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

capitolul șapte, secțiunea a treia. Deoarece Bulgaria atunci nu a fost încă membru al Uniunii Europene, regulamentul nu poate fi aplicat în mod direct. Din acest motiv, MOSV introduce cerințele regulamentului în legislația bulgară prin Ordonanța nr. 3 a Ministrului mediului înconjurător și apelor în cadrul schemei naționale de etichetare ecologică (Monitorul Oficial nr. 49, 2003).

Pentru a facilita firmele și a administra procesul, în 2004 au fost pregătite un set de documente și un contract unificat de acordare a etichetei ecologice. În legătură cu calitatea de membru cu drepturi depline al Republicii Bulgaria în Uniunea Europeană și pentru aplicarea directă a Regulamentului privind sistemul de etichetare ecologică în 2007, a fost elaborată și adoptată Legea privind modificarea și completarea Legii privind protecția mediului înconjurător (ZID a legii ZOOS). Cu modificările se actualizează și perfecționează baza legislativă deja stabilită, deoarece cerințele regulamentului prevăd anumite posibilități de introducere a acestuia în fiecare stat membru. Prin ZID a legii ZOOS (Legea privind modificările ulterioare a Legii privind protecția mediului înconjurător) Regulamentul nr. 1980/2000 privind sistemul de etichetare ecologică este introdus în locul "Sistemului național de etichetare ecologică (SNEE)". Cu publicarea ZID a legii ZOOS (Legea privind modificările ulterioare a Legii privind protecția mediului înconjurător) în M.Of. 52 din 06.06. Anul 2008 permite implementarea eficientă a Regulamentului CE privind sistemul de etichetare ecologică în Bulgaria.

2.3. Bioagricultura și biozootehnie

Bioagricultura în Bulgaria se caracterizează prin dezvoltare ascendentă și perspective bune în ultimii ani. Numărul crescut de suprafețe, culturi, animale și persoane angajate în agricultura ecologică este, de asemenea, caracteristic pentru anul 2016 (tabelul 2-3).

Tabel 2.-3.

Dezvoltarea bioagriculturii în Bulgaria, anii 2003 – 2014

Dezvoltarea bioagriculturii												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Organe de control, acreditate de către	2	2	2	2	6	10	10	10	10	10	10	13

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

Ministerul Agriculturii, nr.												
Operatori certificați (producători, procesatori, exportatori, importatori), nr.	29	51	111	181	339	285	467	820	1054	3750	3995	4092
terenuri certificate – total ha.	650	1113	2432	3061	11809	16662	12320	25648	26622	40378	56287	7435
Inclusiv suprafețele cu iarbă, ha.	-	-	-	-	861	2486	2317	3611	4491	7957	15476	12089
Zone pentru colectarea de plante sălbatice, ha.	-	-	-	11014 3	39783 5	39783 5	40142 6	54619 5	54365 5	47270 0	67802 5	69421
Animale certificate, nr.	-	-	-	1514	3101	4565	8939	9952	NA	NA	NA	NA
Albine certificate – nr. De cușeri	-	-	-	708	35747	44861	41089	46429	58855	85346	11736 0	10667 6

Sursa: https://www.capital.bg/specialni_izdaniia/zemedelie/2017/09/17/3043941_vuzhodut_na_biozemedeliето_produj_ava/

Potrivit producătorilor din industrie²⁸ tendințele în agricultura ecologică sunt extrem de pozitive, întrucât zonele în tranziție în unele culturi sunt de 2-3 ori mai mari decât cele certificate. Aceasta înseamnă că, dacă nu există surprize neplăcute, după 1-2 ani vor exista o mulțime de produse ecologice - cereale, ulei, fructe, nuci și alune, carne, lapte.

Cerealele cultivate organic sunt în principal grâu, porumb, orz și ovăz. În anul 2016, suprafețele cu acestea au crescut cu peste 28% față de anul precedent, potrivit datelor furnizate de Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor²⁹. Culturile tehnice din sistemul de control în anul 2016 (ulei de trandafir, plante aromatice, plante medicinale, mirodenii) cresc cu aproximativ 9639 ha față de 2015. Cea mai mare parte a acestui grup este levănțica, urmată de coriandru și fenicul. Cu aproape 50% față de anul 2015 au crescut suprafețele cu legume proaspete cum ar fi anghinare, ceapă, morcovi, salate, conopidă și broccoli, pepeni verzi, pepeni, căpșuni și ciuperci cultivate. Cele mai

²⁸

https://www.capital.bg/specialni_izdaniia/zemedelie/2017/09/17/3043941_vuzhodut_na_biozemedeliето_produj_ava/

²⁹ <http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/ikonomicheski-pazarni-analizi/>

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

semnificative sunt zonele cu anghinare (741 ha) și dovleci (1418 ha). Culturile non-tradiționale cultivate, cum ar fi anghinarea și kiwi (6,68 hectare), deși pe suprafețe mici, indică eforturile producătorilor ecologici de a satisface cererea pieței și de a diversifica oferta. Aproape 50% creștere este și în pajiștile și pășunile permanente. Zonele cu culturi furajere sunt, de asemenea, marcate de un interes crescut, ceea ce este drept rezultat de la interesul crescut al operatorilor în creșterea ecologică a animalelor. Plantele perene cultivate ecologic, de asemenea, arată o creștere. În 2016, acestea sunt cu 8928 ha mai mult decât în 2015.

Tabel 2.-4.

Indicatori cheie pentru starea bio-culturilor în Bulgaria, 2016

BIO-CULTURI 2016	dimensiunea suprafețelor (ha)
cereale-grâu, incl. orez	30 940
cereale-leguminoase, culturi proteice pentru producția de cereale	523
rădăcinoase	91
Culturi tehnici	30 512
Culturi de furaj/verde din terenuri arabili	14 911
Legume proaspete, pepeni, căpșuni, ciuperci cultivate (în sere și câmp)	3 678
plante perene	34 873
pajiști și pășuni permanente	38 735
ogor	8 074
alte culturi de teren arabil	10
Total arii în sistemul de control	162 352
Culturi de plante sălbatice *	307 994
Culturi de plante sălbatice - ciuperci, ierburi și fructe de pădure sunt colectate de la terenuri certificate ca fiind curate ecologic, dar suprafețele nu sunt cultivate și nu sunt incluse în „Total arii în sistemul de control”	

În cazul speciilor cu sămbure și fructele perene, nuci și viță de vie există o creștere a suprafeței. Continuă creșterea interesului pentru grupul cu nuci (nuci, alune, migdale și castane) în 2016, zonele atingând 18 484 ha față de 15 366 ha în 2015. Vii

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

cultivate ecologic se extind la 5390 ha în 2016 (prin 2015 - 4199 ha). S-a observat o scădere în leguminoasele de cereale și culturile proteice pentru producția de cereale. Până în 2016, suprafețele lor au scăzut aproape de două ori și jumătate comparativ cu anul precedent. Grupul de culturi rădăcinoase (cartofi și sfecla) a scăzut ușor.

Tabel 2.-5.

Indicatori cheie pentru starea bioagriculturii și biozootehniei în Bulgaria, 2016

Bioagricultură în 2016		Biozootehnie în 2016		
Nr. Operatori în bio-producție	7262		Număr de animale, crescuți în mod ecologic	Număr de animale, biologici (după perioada de tranziție)
Total suprafețe cultivate	88 710 ha	Vite cornute	9 718	2 195
Pajiști și pășuni permanente	38735	oi	26 809	7 897
Teren liber / ogor	8074	Capre	3 926	3 669
Total suprafață în sistemul de control (în tranziție și după tranziția)	162 320	familii de albine	236 462	140 905
Culturi de plante sălbatice	30 7019			

Sursa: Ministerul agriculturii

https://www.capital.bg/specialni_izdaniia/zemedelie/2017/09/17/3043941_vuzhodut_na_biozemedeliето_producljava/

Potrivit dr. Stoilko Apostolov, în bio-producție se formează două grupuri mari, conform datelor pentru anul 2016. Primul grup include culturi și animale certificate pentru piețe bune în țară și pentru exporturi - plante aromatice și medicinale, fructe, legume, floarea-soarelui, boabe, podgorii de vin, lapte de oaie și de capră, albine. Al doilea este recoltele care sunt certificate în principal pentru subvenții - pajiști și pășuni, lucernă și culturi furajere fără animale; nuci, alune; cereale și semințe oleaginoase. Întrucât bugetul pentru măsura 11 "Agricultura ecologică" a fost deja epuizat, producătorii celui de-al doilea grup de culturi ar trebui orientați către dezvoltarea piețelor

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

(în Bulgaria și în străinătate) pentru a reduce riscul opririi finanțării.

În opinia producătorilor din industrie, creșterea producției bio poate duce la anumite probleme. În prezent, în Bulgaria se cresc 407 de vaci de lapte, din care 967 141 litri de biomasă brută sunt recoltate anual, prelucrate în diferite produse lactate. Există încă 2499 de vaci de lapte în tranziția către bio-producție, care dau 5 803 109 litri de lapte crud. În momentul expirării perioadei de tranziție a acestor vaci, vor fi oferite 6 milioane de litri noi de biolapte pentru prelucrarea de la producătorii bulgari. Nu este sigur dacă piața bulgară are potențialul de a absorbi aceste cantități³⁰. Cu o creștere a ofertei, prețul biolaptelui brut, care este în prezent cu aproximativ 25% mai mare decât produsul tradițional, poate scădea.

O altă problemă majoră în Bulgaria este legată de procedurile de aprobare și autorizare a companiilor care controlează și certifică bio-producția, prelucrarea și comerțul. Conform procedurii curente, practic fiecare companie care deține acreditarea de la Serviciul de Acreditare din Bulgaria poate primi, de asemenea, o licență din partea Ministerului Agriculturii pentru a opera în Bulgaria. În acest fel, prea multe companii sunt licențiate (16 în prezent și încă câteva așteaptă o licență), care deservește 7000 de operatori. Pentru comparație, în Franța sunt licențiate 9 companii de control pentru 65 000 de operatori.

2.4. Locuri de munca verzi

Din punct de vedere istoric, "locurile de muncă verzi" sunt locuri de muncă legate de conservarea biodiversității și a mediului natural. În prezent și alte domenii sunt acoperite, cum ar fi tehnologiile cu emisii reduse de carbon, eficiența energetică și finanțarea emisiilor de carbon. UE definește locurile de muncă verzi ca locuri de

30

https://www.capital.bg/specialni_izdaniia/zemedelie/2017/09/17/3043941_vuzhodut_na_biozemedeliето_produkti_ava/

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

muncă care acoperă toate activitățile legate de mediu sau create în procesul de tranziție la o economie ecologică, considerând această definiție ca fiind complementară definiției Programului Ecologic Organizației Națiunilor Unite(UNEP). Pentru Organizația Internațională a Muncii (OIM), locurile de muncă verzi sunt cele care reduc amprenta ecologică. Aceasta înseamnă că reduc consumul de energie, deșeurile și apa, reduc emisiile de carbon din economie și dematerializează. Aceasta reduce emisiile de gaze cu efect de seră, dezvoltă politici de adaptare la schimbările climatice și pentru conservarea și refacerea ecosistemului. În conformitate cu Legea privind promovarea ocupării forței de muncă din Republica Bulgaria (§ 1 punctul 35 din Dispozițiile finale ale Legii), "locurile de muncă verzi" sunt locuri de muncă descoperite în activitățile economice legate de producția de bunuri și furnizarea de servicii pentru protecția mediului mediu, conform unei liste de activități economice aprobate de ministrul mediului și apelor și de ministrul muncii și politicii sociale. Sub denumirea "locurilor de muncă verzi", Comisia Europeană înțelege astfel de locuri de muncă care contribuie într-un fel la protejarea sau restabilirea mediului. Acestea pot include locuri de muncă care protejează ecosistemele și biodiversitatea sau reduc consumul de energie și resurse sau reduc deșeurile și poluarea.

Un loc de muncă verde reprezintă orice activitate profesională care ajută la protejarea mediului și la combaterea schimbărilor climatice prin economisirea energiei și a materiilor prime, promovarea energiei regenerabile, reducerea deșeurilor și poluării sau conservarea biodiversității și a ecosistemelor. Dezvoltarea de modele durabile de consum și producție generează un potențial pentru crearea de locuri de muncă și transformarea celor existente în locuri de muncă ecologice de înaltă calitate, nu numai în aproape toate sectoarele, dar, de asemenea, în întregul lanț valoric - de la cercetare la producție, distribuție și servicii; în sectoare noi de înaltă tehnologie, cum ar fi sursele regenerabile de energie; în industriile tradiționale, cum ar fi industria și

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

construcțiile; în agricultură și pescuit; precum și în sectorul serviciilor, inclusiv, de exemplu, catering, turism, transport și educație.

Locurile de muncă ecologice asigură o muncă decentă care, la rândul său, garantează o protecție socială adecvată, venituri suficiente, sănătate la locul de muncă, respectarea drepturilor lucrătorilor și participarea indivizilor la luarea deciziilor care le afectează viața.

Conform literaturii de specialitate, investirea într-o economie durabilă permite crearea și menținerea unui număr mare de locuri de muncă, atât în industriile emergente, cât și în cele tradiționale. Diferite studii au arătat că tranziția spre o economie verde va avea, până la urmă un impact pozitiv asupra ocupării forței de muncă, luând în vedre faptul că activitățile economice durabile, cum ar fi economisirea energiei sau agricultura ecologică, au o intensitate mai mare a forței de muncă decât activitățile pe care le înlocuiesc.³¹

Este dificil să se estimeze numărul exact al persoanelor cu locuri de muncă verzi, deoarece definițiile "locurilor de muncă verzi" variază. Mai mult, există o lipsă de date standardizate, în special în afara sectoarelor de mediu, în care locurile de muncă ecologice sunt împrăștiate în întreaga Europă în întreprinderile determinate să-și îmbunătățească amprenta ecologică.

În prezent, numărul locurilor de muncă verzi se ridică la 4,6 milioane la nivelul UE (Harizanova, 2015: 11) și ar trebui să ajungă la 8,67 milioane, echivalentul a 6% dintre cei angajați în UE-27.

În Bulgaria, Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă oferă posibilități de implementare a măsurii și, în acest scop, în 2014 se prevede că bugetul de stat va finanța 504 129 BGN pentru ocuparea a 276 șomeri, inclusiv 100 de nou-veniți. În 2014, pentru fiecare șomer recrutat pentru perioada de angajare a acestuia, dar nu mai

³¹ Cambridge Econometrics, GHK, IER, 2011 r. „Studies on Sustainability Issues – Green Jobs; Trade and Labour” – raport final pentru Comisia Europeană, Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

mult de 6 luni (nu mai mult de 8 luni pentru angajații posturilor care necesită un al treilea grad de calificare profesională sau gradul de învățământul superior) sunt asigurate din bugetul de stat pentru salarii (Miteva et al., 2014).

Pentru a elimina factorii de producție periculoși și pericolele profesionale legate de "locurile de muncă verzi", este obligatoriu să se fiu luate măsuri pentru eliminarea și atenuarea efectelor negative, în conformitate cu principiile fundamentale de asigurare a securității și a sănătății la locul de muncă. Procesele tehnologice și de fabricație a locurilor de muncă verzi este obligatoriu să aibă o evaluare a riscurilor, precum și pentru celorlalte locuri de muncă.

Angajatorii "locurilor de muncă verzi" sunt responsabili și obligați din punct de vedere legal, să asigure sănătatea și siguranța la locul de muncă, așa cum este și pentru locurile de muncă obișnuite. Trecerea la o "economie verde" presupune stabilirea unor standarde mai înalte pentru protecția mediului, combinate cu strategii pentru asigurarea siguranței la locul de muncă. Aceasta este singura modalitate de a atinge obiectivul de a asigura o muncă sigură, sănătoasă și decentă pentru "locurile de muncă verzi".

Statele membre ale UE, inclusiv Bulgaria, dezvoltă clasificări pentru competențele verzi³². Sa clarificat faptul că tranziția către o economie mai ecologică va avea un impact semnificativ asupra nevoilor de competențe, ceea ce va duce la creșterea cererii de forță de muncă calificată în sectoarele în creștere ale industriei ecologice. De asemenea, și creșterea calificării necesare a lucrătorilor din toate sectoarele și recalificarea acestora în sectoarele vulnerabile în urmă restructurării³³.

Bioagricultura este o nișă de perspectivă pentru economia bulgară. Numai cu o producție convențională de cereale, o țară mică cum este Bulgaria, care produce aproximativ 4 milioane de tone de cereale pe an, nu poate concura pe piața mondială și

³² Ecorys (2010), *Programmes to promote environmental skills*.

³³ OECD (2012); MOT (2012); Cambridge Econometrics, and al. (2011), *Studies on sustainability issues — Green jobs; trade and labour*.

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

rămâne dependentă de factori externi. Urmând exemplul Elveției, bioagricultura ar putea deveni o afacere profitabilă pentru Bulgaria. Cu toate acestea, este nevoie de o viziune politică clară în această privință și de o strategie pe termen lung pentru dezvoltarea acestui sector, susținută de politicile și instrumentele financiare relevante.

În acest sens, unul dintre factorii macro-mediu cheie care pot influența dezvoltarea ecoturismului și a bio-agriculturii este forța politico-juridică. Impactul lor se realizează prin anumite politici, decizii și documentele lor corespunzătoare (Tabelul 3-1).

Tabel 3.-1.

**Rezumatul principalelor politici, soluții și documente în economia verde și în
locurile de muncă verzi**

An		Accente principale
2012	Pachetul de ocupare a forței Comisiei europene	Oferă un cadru pentru crearea de locuri de muncă și recuperare. Se pune accentul pe necesitatea de a identifica nevoile de cunoștințe și competențe pentru a facilita tranziția către o economie verde și pentru a realiza progrese în ceea ce privește ocuparea forței de muncă în rândul forței de muncă stabilite în Strategia "Europa 2020".
2014	Platforma UE privind eficiența în utilizarea resurselor (EREP)	Subliniază necesitatea elaborării unei strategii cuprinzătoare pentru protecția mediului în domeniul ocupării forței de muncă, al educației și al cunoașterii și al competențelor.
2014	Strategia "Europa 2020"	Tranziția către o economie verde, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și cu emisii reduse de carbon este esențială pentru realizarea unei creșteri economice inteligente și durabile
2014	COM(2014)0446	Comunicarea Comisiei "Inițiativa privind locurile de muncă verzi: exploatarea potențialului economiei verde de a crea locuri de muncă "
2014	COM(2014)0440	Comunicarea Comisiei "Planul de acțiune verde pentru IMM-uri"
2014	COM(2014)0398	Comunicarea Comisiei "Către o economie circulară: Programul pentru Europa "Zero deșeuri"
2012	SWD(2012)0092	Documentul de lucru al serviciilor Comisiei

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

		"Utilizarea potențialului pentru crearea de locuri de muncă a creșterii ecologice"
2010	Politicile de ocupare a forței de muncă pentru o economie competitivă și ecologică, cu emisii reduse de carbon și eficiența resurselor utilizate.	Concluziile Consiliului din 6 decembrie 2010
2010	Decizia 2010/707 / UE a Consiliului	Orientări pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre
2011	Planul de acțiune verde pentru IMM-uri și inițiativa privind locurile de muncă verzi	Avizul Comitetului Regiunilor
2013	Promovarea creării de locuri de muncă verzi în timpul crizei: o colecție de bune practici în Europa	Revizuirea Observatorului european al ocupării forței de muncă
2011	Abilități pentru locuri de muncă verzi: viziune globală - un raport de sinteză bazat pe studii în 21 de țări	Raportul Organizației Internaționale a Muncii (OIM) / Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
2010	Abilități pentru locuri de muncă verzi - Raport general european	Raportul Centrului European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale

Informații detaliate privind conceptul de dezvoltare durabilă, politici și documente însoțitoare în acest sens, sunt prezentate în Anexa 7-2 a prezentei strategii.

În Raportul Agenției Europene de Mediul Înconjurător din 2015 se prevede că

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

măsurile actuale nu sunt suficiente pentru a atinge scopurile pentru conservarea biodiversității, pentru reducerea utilizării combustibililor fosili, pentru combaterea schimbărilor climatice și a preveni impactul a acestei schimbări asupra sănătății umane și asupra mediului înconjurător.

Conform concluziilor raportului privind inițiativa privind locurile de muncă verde: exploatarea potențialului economiei verzi de a crea locuri de muncă (2014/2238(INI)):

- există un pericol ca, din cauza lipsei unui răspuns politic coerent pentru a depăși aceste provocări comune, o parte semnificativă a potențialului durabil de încadrare în muncă a unei tranziții ecologice și incluzive nu va fi utilizată;
- lipsa de flexibilitate pe piața forței de muncă împiedică crearea de locuri de muncă, în timp ce, în același timp, o piață a muncii competitivă din UE poate contribui la obiectivele ocupării forței de muncă ale Strategiei Europa 2020;
- o politică ambițioasă și coerentă a UE și investițiile în domeniul energiei din surse regenerabile, al gestionării pădurilor, al agriculturii durabile și al protecției solului (pentru a preveni și contracara instabilitatea hidrologică) au potențialul de a da un impuls semnificativ creării de locuri de muncă;
- ca răspuns la amenințările macroeconomice și la acțiunea politică incoerentă, se observă o dezvoltare de noi sectoare, schimbări în cadrul multor altor și declinul anumitor sectoare, cum ar fi cele care poluează foarte mult mediul înconjurător;
- este necesar să se pună accentul pe inovare și pe modalitățile de reducere a poluării;
- în ceea ce privește anumite sectoare în declin, trebuie acordată o atenție specială a forței de muncă în legătură cu recalificarea și ocuparea forței de muncă alternative;
- investițiile în domeniile identificate drept priorități ale programului Comisiei privind locurile de muncă verzi, inclusiv reciclarea, biodiversitatea, eficiența energetică, calitatea aerului și toate tehnologiile din domeniul energiei regenerabile, cum ar fi energia regenerabilă din instalațiile marine, au potențialul de a stimula semnificativ

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

crearea de locuri de muncă, inclusiv în zonele slab populate.

Unele dintre aceste constatări sunt confirmate de studiile efectuate în Bulgaria (Miteva, 2017), conform căruia respondenții (proprietarii și administratorii companiilor) sunt, în general, nemulțumiți de starea legislației referitoare la protecția mediului înconjurător. Principalul său dezavantaj este existența unor texte contradictorii în anumite acte normative. Opinia respondenților chestionarului cu privire la măsura de încurajare a creării de locuri de muncă verzi în temeiul art. 55d din Lege este diferită, jumătate dintre angajatori fiind pe deplin de acord și au o evaluare bună a măsurii, iar ceilalți nu sunt de acord cu această evaluare, dar doar într-o anumită măsură. Dar aprecierea celor două grupuri că implementarea măsurii este extrem de birocratică este clară. Au fost exprimate opinii conform cărora domeniul de aplicare al locurilor de munca verzi în această măsură este prea limitat. În ceea ce privește asistența acordată respondenților de la autoritățile administrației publice locale și birourile de muncă, evaluările sunt foarte pozitive.

3. CAPITOLUL 2: ANALIZA MACROMEDIULUI ECO-TURISMULUI ȘI BIOAGRICULTURII ÎN TERITORIUL TRANSFRONTALIER A JUDEȚULUI VELIKO TARNOVO ȘI A JUDEȚEANULUI TELEORMAN CA SURSE DE LOCURI DE MUNCA VERZI

3.1. Metodologia studiului

În scopul acestei strategii, a fost elaborat și realizat un studiu, având ca obiect "locurile de muncă verzi" în așa-numitele "sectoare verzi", și anume agricultura și silvicultura, turismul și sectoarele economice ale serviciilor, transporturilor și industriei prelucrătoare, precum și alte activități economice relevante legate de producția de bunuri și de prestarea de servicii care sprijină protecția mediului pe teritoriul transfrontalier al județului Veliko Tarnovo, unde este localizat teritorial și Municipiul Lyaskovets și județul Teleorman, unde este situat partenerul proiectului - municipiul Videle.

Subiectul studiului este atitudinile și oportunitățile de deschidere și ocupare a

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

"locurilor de muncă verzi" în sectoarele "verzi" din regiunea transfrontalieră în cadrul proiectului.

Scopul studiului este de a studia starea sectoarelor care pot genera locuri de muncă verzi în zonele rurale din zona transfrontalieră România - Bulgaria.

3.2. Dezvoltarea seturilor de instrumente a studiului

Pentru a atinge scopurile studiului, au fost elaborate trei chestionare pentru studiul reprezentanților grupurilor țintă ale proiectului. Chestionarul pentru efectuarea unei consultări directe a experților care utilizează metoda Delphi este prezentat în Anexa 5 a acestui raport.

Chestionarul privind întreprinderile mici și mijlocii din regiunea transfrontalieră, inclusiv cu o secțiune pentru organizațiile neguvernamentale și agricultori și organizațiile de producători, precum și chestionarul destinat publicului larg, rezidenții individuali din mediul rural sunt prezentate în anexa 5 la prezentul raport.

Chestionarele au fost traduse în limba engleză, astfel încât acestea au putut fi folosite pentru a efectua sondajul în județul Teleorman.

Chestionarele au fost introduse la LimeSurvey. Pentru fiecare dintre ele, a fost generat un link care a fost trimis reprezentanților grupului țintă. Link-urile cu chestionarele sunt prezentate mai jos. În prezent, acestea nu sunt active, deoarece anchetele sunt oprite la sfârșitul perioadei pentru a fi descărcate și procesate datele respective.

În limba bulgară:

EXPERTI

Experți în ecoturism

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/636557?lang=bg>

Experți în agricultura ecologică

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/547674?lang=bg>

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

CETĂȚENI ȘI PUBLIC

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/791446?lang=bg>

COMPANII / ORGANIZAȚII

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/672189?lang=bg>

În limba engleză:

EXPERTI

Experți în ecoturism

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/272193?lang=en>

Experți în agricultura ecologică

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/626497?lang=en>

COMPANII / ORGANIZAȚII

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/117987?lang=en>

CETĂȚENI ȘI PUBLIC

<http://survey.ue-varna.bg/index.php/528671?lang=bg>

3.3. Munca pe teren

Colectarea informațiilor de către respondenți a durat două săptămâni: de la 30 iulie până la 13 august inclusiv. Link-urile au fost trimise pe emailurile respondenților din baza de date dezvoltată (Raportul nr. 5). În absența unei adrese de e-mail, informațiile au fost colectate printr-un interviu telefonic. Respondenții care nu au completat chestionarele în prima săptămână de lucru pe teren au fost intervievați prin telefon.

3.4. Rezultatele studiului efectuat prin metoda "Delphi"

În scopul studiului efectuat prin metoda Delphi, a fost elaborat un chestionar pentru experții în ecoturism și bioagricultură (Anexa 5). Chestionarul a fost trimis unui eșantion de 42 de experți. Au fost primite răspunsuri de la 28 de experți - 16 experți în domeniul

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

ecoturismului și 12 experți în domeniul bioagriculturii.

Cu cel mai mare potențial de dezvoltare, următoarele activități de ecoturism au fost evaluate de către experți: furnizarea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile cultural, spa, wellness, rural, vinicol, ecologic, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism; și oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și servicii sportive (Tabelul 3-1).

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Tabel 3.-1.

**Starea și potențialul de dezvoltare a locurilor de muncă verzi în ecoturism și
bioagricultura în Județul Veliko Tarnovo
pe tip de activitate, medie aritmetică**

Tipuri de activități	Starea curentă	Potențialul de dezvoltare
ECO-TURISM		
1. Operator de turism și activitate de agent turistic	3.2	4.8
2. Servicii hoteliere	3.4	5.1
3. Servicii de restaurant	2.8	4.2
4. Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism	4.1	5.8
5. oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și servicii sportive	4.2	6.1
BIOAGRICULTURA		
1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se înregistrează CB 0	2.1	3.3
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CBT 1	2.4	3.4
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	2.5	3.7
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	3.1	4.8
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	2.9	4.6
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	2.4	3.8
7. Pentru apicultură biologică în tranziție ABT 6	3.5	6.1
8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoarele mari (bovine și bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7	2.1	3.3
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoarele mari (bovine și bivoli), cultivate	2.5	3.7

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

pentru carne CAT 8		
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoarele mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	3.1	4.8
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CB 10	n.a.	n.a.
12. Pentru creșterea biologică a plantelor- zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	n.a.	n.a.
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	n.a.	n.a.
14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	2.9	4.6
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	n.a.	n.a.
16. Pentru apicultura biologică AB 15	n.a.	n.a.
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 16	n.a.	n.a.
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 17	n.a.	n.a.
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	n.a.	n.a.

Notă: Următoarea scală este utilizată pentru a evalua starea actuală: 5 - Extrem de bine dezvoltate; 4 - Foarte bine dezvoltate; 3 - bine dezvoltate; 2 - Subdezvoltate; 1 - deloc dezvoltat. Următoarea scală este utilizată pentru a evalua potențialul pentru deschiderea de locuri de muncă verzi: 1 - Extrem de scăzut; 2 - foarte scăzut; 3 - scăzut; 4 - Nici scăzut, nici ridicat; 5 - Mare; 6 - Foarte mare; 7 - Extrem de mare

În domeniul bioagriculturii cu cel mai mare potențial de dezvoltare, experții au evaluat următoarele activități: apicultura bio și creșterea bio a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale.

3.5. Rezultatele de la studiul efectuat în rândul IMM-urilor, ONG-urilor și

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

organizațiilor producătorilor și agricultorilor

Conceptele studiate sunt bine cunoscute în rândul grupului țintă. Peste 95% dintre respondenți au auzit de conceptul de "ecoturism" și sunt familiarizați cu acesta. Cu toate acestea, asociațiile cu noțiunea de "ecoturism" pentru respondenți sunt diferite și sunt legate de următoarele³⁴:

- ficțiune pentru asimilarea fondurilor UE
- case de oaspeți în zone naturale
- vizite în regiuni ecologice
- plimbare în munți
- natură
- școală verde
- Eco-curat
- sănătate
- turism fără poluare
- natura și turism printre habitatele naturale conservate
- turismul în zonele rurale și montane
- natura pură
- puritate în producție, randament, realizare
- plimbare bună
- corupție
- bioproduse și ecoagricultura
- turismul prin natura, care nu are un impact negativ asupra mediului înconjurător

Din nefericire, conceptul de "agricultură ecologică" este, de asemenea, asociat activităților pozitive, dar există și o asociere negativă pentru o parte dintre respondenți:

³⁴ Această întrebare este deschisă (Când auziți noțiunea de "ecoturism", care este primul lucru care vine în minte?) iar respondenții își înregistrează asociația.

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- produse sănătoase
- cultivarea culturilor fără utilizarea pesticidelor și fertilizare dăunătoare
- produse alimentare curate de substanțe chimice
- agricultura fără preparate chimice
- agricultura fără pesticide
- modificarea genetică
- nu este fertilizat și nu este pulverizat cu preparate
- produse sănătoase
- agricultura fără a folosi preparate chimice
- agricultura care utilizează practici bune legate de protecția producției și a mediului înconjurător
- producția de fructe, legume, cereale fără utilizarea de substanțe chimice și OMG-uri
- agricultura la care se folosesc mijloace biologice pentru a combate dăunătorii și buruienile
- producție agricolă fără aplicarea substanțelor chimice etc.
- alimente pure
- fraude cu bio certificate fictive
- culturi cultivate într-un mod organic
- producție de alimente nutritive ecologice

În ceea ce privește locurile de muncă ecologice, majoritatea respondenților consideră că acestea sunt locuri de muncă care contribuie la protejarea sau restabilirea mediului; locurile de muncă care sprijină activitățile de mediu; să lucreze pentru a menține un mediu curat; locurile de muncă pentru a proteja mediul sau pentru a le restabili; ocuparea forței de muncă în ecoturism sau în bioagricultura. Există, de asemenea, unele asociații negative pentru locuri de muncă verzi, în mare parte legate de fictivitatea lor sau de dorințele lor bune.

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

În ansamblu lor, respondenții sunt conștienți de conținutul celor trei noțiuni studiate - ecoturism, bioagricultură ecologică și locuri de muncă verzi. Aproximativ jumătate dintre respondenți nu știu de vreun proiect de succes sau la o inițiativă de afaceri în domeniul ecoturismului sau agriculturii ecologice în Județul Veliko Tarnovo. Similare este proporția respondenților (56%) din județul Teleorman care nu știu de astfel de inițiative. Unii dintre respondenții din Județul Veliko Tarnovo menționează casele de oaspeți, apicultura în zona montană a orașului Elena, creșterea căpșunului, Centrul de Turism Xilifor, construirea traseelor ecologice și a traseelor de pietoni în apropierea / în zonele protejate.

Opinia respondenților cu privire la statutul locurilor de muncă verzi în domeniul ecoturismului și bioagriculturii ecologice în județul Veliko Tarnovo pe tipuri de activități (Tabelul 3-3) nu diferă semnificativ de cea a experților din cele două domenii (Tabelul 3-1).

Tabel 3.-1.

Starea locurilor de muncă ecologice în ecoturism și bioagricultură în județul Veliko Tarnovo pe tipuri de activități, media aritmetică

Tipuri de activități	Starea curentă
ECO-TURISM	
1. Operator de turism și activitate de agent turistic	3.6
2. Servicii hoteliere	3.1
3. Servicii de restaurant	2.5
4. Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism	3.9
5. oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și servicii sportive	4.3
FARMAREA ORGANICĂ	
1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se înregistrează CB 0	2.8
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi	2.1

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

arabile, inclusiv pentru furajele CBT 1	
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	2.7
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	2.8
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	3.2
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	2.4
7. Pentru apicultura biologică în tranziție ABT 6	3.5
8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoarele mari (bovine și bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7	n.a.
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoarele mari (bovine și bivoli), cultivate pentru carne CAT 8	n.a.
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoarele mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	n.a.
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CB 10	2.2
12. Pentru creșterea biologică a plantelor- zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	n.a.
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	n.a.
14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	3.3
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	3.1
16. Pentru apicultura biologică AB 15	n.a.
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 16	n.a.
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 17	n.a.
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	n.a.

Notă: Este utilizată următoarea scală: 5 - Extrem de bine dezvoltate; 4 - Foarte bine dezvoltate; 3 - bine dezvoltate; 2 - Subdezvoltate; 1 - deloc dezvoltat.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

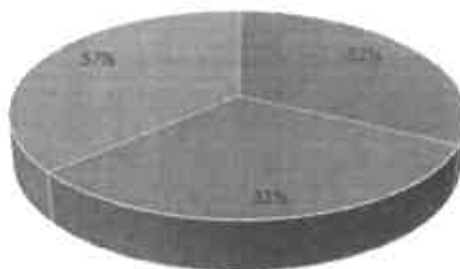

GUVERNUL BULGARIEI

Rezultatele obținute pentru județul Teleorman nu diferă în mod semnificativ, cu excepția evaluării mai bune a stării și a capacităților de creșterea ecologică animalelor.

Respondenții sunt dispuși să participe la instruiți pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor verzi ecologice, urmate de inițiativele de afaceri în domeniul ecoturismului și bio-agriculturii.

- Inițiativă de afaceri în domeniul ecoturismului
- Inițiativă de afaceri în domeniul bioagriculturii
- Proiect verde

Figura 3.-1. Intenția de a participa la instruiți în domeniul relevant

În mod similar, respondenții sunt împărțiți în procente în funcție de intenția lor de a dezvolta și implementa inițiative în domeniile studiate (Figura 3-2).

www.interregrobg.eu

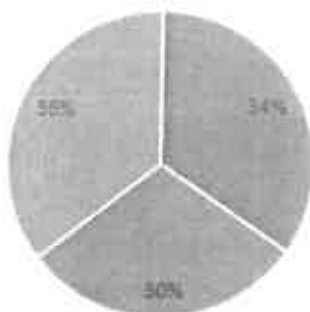
Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- Inițiativă de afaceri în domeniul ecoturismului
- Inițiativă de afaceri în domeniul bioagriculturii
- Proiect verde

Фигура 3-2. Intenția de a dezvolta și implementa o inițiativă în domeniul respectiv

3.6. Rezultatele de la sondajul efectuat în rândul publicului larg

În planificarea cercetării și dezvoltării setului de instrumente de cercetare, a fost utilizată o structură similară a chestionarelor și a scalelor uniforme de măsurare pentru a putea face compare directă a atitudinilor grupurilor țintă principale.

În ancheta publicului larg, se adaugă întrebări privind atitudinile comune față de ecoturism, agricultura ecologică și economia ecologică, în timp ce chestiunile mai specifice și specifice legate de subiectul chestionarului sunt incluse în chestionarele pentru experți și reprezentanți ai IMM-urilor și organizațiilor neguvernamentale.

www.interregrobg.eu

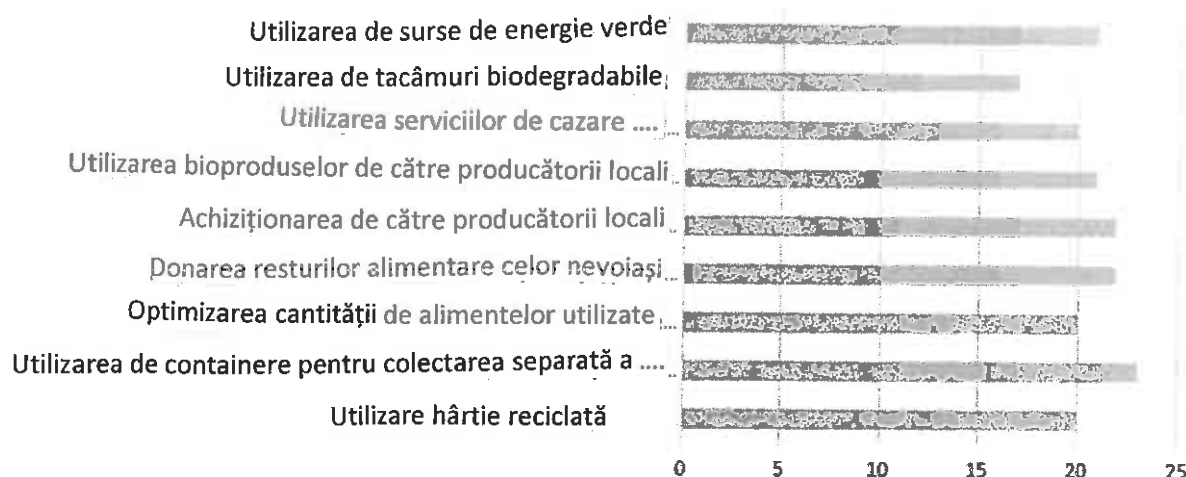
Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Фигура 4-2. Activitățile pe care cetățenii sunt dispuși să le pună în aplicare în viața lor de zi cu zi

Notă: Scala de la 1 = Nu aș aplica 5 = aș aplica cu siguranță

Primele trei activități pe care le aplică în viața lor de zi cu zi, respondenții au indicat următoarele:

1. Utilizarea de containere pentru colectarea separată a deșeurilor.
2. Achiziționarea de către producătorii locali a produselor necesare.
3. Donarea resturilor alimentare celor nevoiași.

În ceea ce privește atitudinea generală față de economia verde și locurile de muncă verzi, respondenții sunt pe deplin de acord cu următoarele afirmații:

- Încălzirea globală și poluarea reprezintă o realitate care amenință din ce în ce mai mult turismul în multe destinații, din întreaga lume.
- Turiștii trebuie să fie informați cu privire la problemele de mediului înconjurător, pentru a-și asuma o mai mare responsabilitate pentru alegerile pe care le fac.

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- Activitățile turistice pot fi desfășurate în conformitate cu principiile ecologiei.

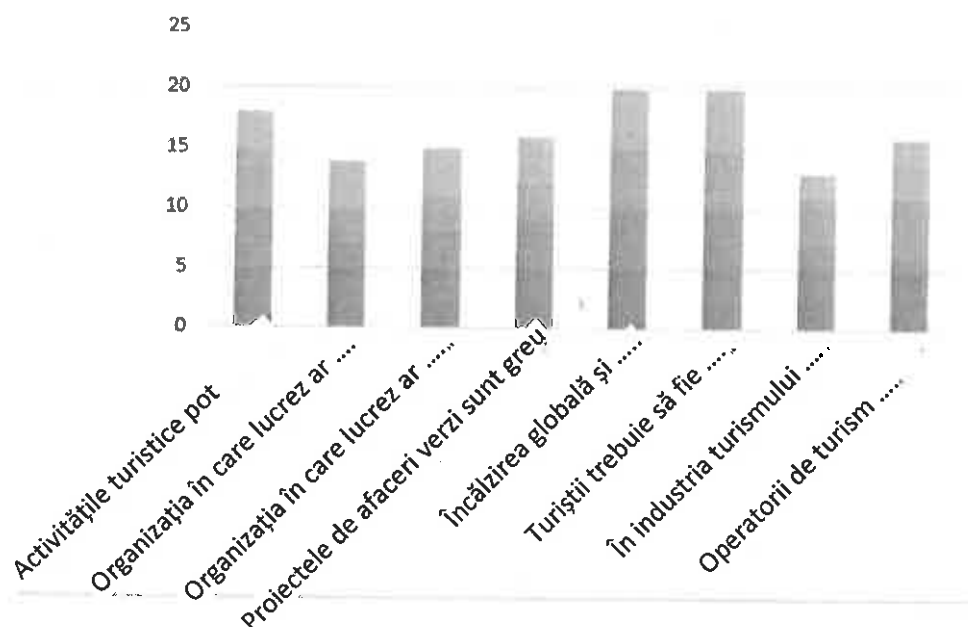

Figura 4-3. Atitudini comune față de economia verde și locurile de muncă verzi

Notă: Scala 1 = total dezacord, 3 = nici de acord, nici nu sunt de acord, 5 = total de acord

Respondenții sunt cei mai interesați atât de instruirile, cât și de dezvoltarea și implementarea proiectelor verzi (Tabelul 4-1).

Tabel 4.-1.

**Intenția de a implica publicul larg în inițiative în domeniul economiei verzi,
aritmetică medie**

Activitate	Instruire	Realizare
Inițiativa de afaceri în domeniul ecoturismului	8.25	7.75
Inițiativa de afaceri în domeniul bioagriculturii	8.0	6.75
Proiect verde	9.5	8.0

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Opiniile respondenților cu privire la așteptările lor ca întreprinderile din Veliko Tarnovo să devină mai responsabile în viitorul apropiat sunt eterogene și acoperă întreaga gamă de la "cu siguranță" și "nu". Privitor la dorința lor de a lucra într-un loc de muncă verde în domeniul ecoturismului sau în bioagricultura, respondenții tind să facă acest lucru în următorii 5 ani.

4. CAPITOLUL 3: ANALIZA SWAT A ECO-TURISMULUI ȘI BIOAGRICULTURII ÎN TERITORIUL TRANSFRONTALIER A JUDEȚULUI VELIKO TARNOVO ȘI A JUDEȚEANULUI TELEORMAN CA SURSE DE LOCURI DE MUNCA VERZI

În scopul analizei situaționale și în special a analizei SWOT a ecoturismului și bioagriculturii pe teritoriul transfrontalier al județului Veliko Tarnovo și județul Teleorman au fost utilizate surse de date secundare și rezultate sintetizate ale anchetelor efectuate.

Textul integral al analizei SWOT este prezentat într-un document separat în două părți - pentru teritoriul transfrontalier al județului Veliko Tarnovo și pentru județul transfrontalier Teleorman.

5. CAPITOLUL 4: CADRUL STRATEGIC PENTRU LOCURILE VERZI ÎN ECO-TURISM ȘI BIOAGRICULTURII ÎN JUDEȚUL TRANSFRONTALIER VELIKO TARNOVO-TELEORMAN

5.1. Principiile strategice și publicul-cheie

Dezvoltarea cadrului strategic pentru crearea de locuri de muncă verzi în ecoturism și bioagricultura poate fi inițiată de autoritățile locale și administrațiile publice, însă trebuie incluse în acest proces diferite forme și în diferite grade, toate părțile interesate care, în situația analizată, sunt următoarele:

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Stakeholders Tip A:

Grupuri funcționale, inclusiv parteneri de afaceri, parteneriate cu asociații profesionale și alte asociații și asociații care sprijină ONG-urile, operatorii de turism specializați și operatorii de turism

Stakeholders Tip B:

Grupuri difuzate, inclusiv jurnaliști, membri ai comunității (teritoriului) și grupuri de interese și statut special.

Stakeholders Tip C:

Grupuri de clienți care includ diferite segmente de piață

Stakeholders Tip D:

Grupuri de reglementare, inclusiv guvern, ministere, agenții de reglementare, inspecții, organizații din domeniul mediului înconjurător la nivel internațional și mecanisme europene de reglementare

În dezvoltarea cadrului strategic, este necesar să se stabilească următoarele **PRINCIPII DE BAZĂ**, care sunt acceptate ca punct de referință pentru punerea în aplicare a unor astfel de strategii.

- Modelele pentru dezvoltarea teritoriului transfrontalier sunt durabile din punct de vedere al mediului înconjurător, al culturii, al caracteristicilor sociale și economice.
- Teritoriul transfrontalier are o capacitate suficientă pentru a furniza servicii consumatorilor, și rezidenților locali.
- În zona transfrontalieră, principiile dezvoltării durabile sunt strict aplicate și asigurate.
- Teritoriul transfrontalier este un ecosistem care stimulează dezvoltarea zonelor rurale și a comunităților locale și contribuie la valoarea adăugată a implementării lor.

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Aceste principii pot fi, de asemenea, văzute ca obiective strategice pe termen lung pentru 2020.

5.2. Mix de produse și segmente țintă

Oportunitățile de marketing pentru dezvoltarea mixului de produse transfrontalier în sectorul Ecoturism care au scopul de a oferi locuri de muncă ecologice suplimentare pot fi împărțite în următoarele:

1. Deschiderea unor meserii specifice pentru satele și regiune.

Meșteșugurile specifice pot fi reînviat sub formă de ateliere. Pentru fiecare atelier este de dorit să faci o pagină pe Facebook. Pe această pagină se prezintă producția și posibilitățile de achiziționare a produselor. Când turiștii merg pe loc, pot încerca să facă ei ceva, fiind ghidați / instruiți / de către maeștrii locali.

2. Mâncarea ca o componentă a produselor turistice oferite.

Este bine ca fiecare sat să se specializeze în pregătirea uneia sau a două feluri de mâncare pentru a obține statutul de "unic". Pentru a menține o calitate înaltă a produsului turistic oferit, este imperativ să unificăm rețeta pentru feluri de mâncare și în toate casele de oaspeți sau în locurile unde se oferă alimente, felul în care felul de mâncare este identic și este servit într-un mod similar.

3. Descrierea detaliată a florei și faunei din regiune și studiul păsărilor.

Păsările pot fi folosite ca o cheie pentru dezvoltarea regiunii. În acest scop, trebuie să știți cât mult despre ei. Astfel se va dezvolta turismul ornitologic, oferind în acest fel posibilitatea primirii turiștilor străini - ornitologi, care sunt un segment foarte promițător. Dezvoltarea acestui produs turistic necesită construirea unor locații și adăposturi bune, precum și dezvoltarea de materiale de publicitate specializate. În acest scop este necesară o descriere mai detaliată a biodiversității, care nu se găsește în studiul de față.

4. Casele de cazare ca o componentă a produselor turistice oferite.

Trebuie să fie bine echipate. Facilitățile sanitare să fie în interiorul casei și bine

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

întreținute. Pentru a menține o calitate înaltă a produsului turistic oferit, este necesar a se unifica calitatea serviciilor oferite în casele de cazare prin acordarea dreptului de utilizare a mărcii, respectând standardul de lucru relevant pentru serviciile turistice.

5. Anunțarea anumitor zone din aria protejată, de exemplu, un parc sau un regiune, cu o importanță ecologică sau de conservare.

Unele părți din zona studiată se încadrează în Natura 2000, ceea ce pentru ecoturisti este un certificat pentru conservarea mediului natural. Este bine ca regiunea să se dezvolte în această direcție. Stabilirea unei utilizări durabile a regiunii în termeni de natură unică ar avea un rezultat foarte bun.

6. Ierburile medicinale ca o componentă a produselor turistice oferite.

Trebuie să existe ghiduri foarte bine instruiți, familiarizați cu lumea plantelor, pentru a preveni colectarea plantelor protejate (ceea ce se întâmplă foarte des).

Exemple de rute de ecoturism sunt prezentate în Anexa 7-3.

Pentru a asigura trasabilitatea rezultatelor și pentru a putea evalua eficacitatea produselor și serviciilor oferite, ar fi bine ca acestea să fie elaborate într-un format standardizat.

Forma pentru descriere a rutei turistice

1. Denumire:

Ruta roșie, Ruta nr. ... etc.

2. Marcare:

Poate fi color (cel mai adesea), un semn sau altceva, dar trebuie specificat în descriere

3. Durată:

Specificat în ore de mers standard

4. Lungime: /în km./

5. Denivelare: /în m./

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

6. Descriere:

Se face o descriere detaliată a punctelor prin care trece, obiecte specifice, fântâni, locuri de recreere, locuri de vedere etc. în funcție de specificul traseului.

Model structurii mixului de produse pentru produsele ecoturistice este prezentată în Anexa 7-4.

Participanții la proiectele respective, legate de dezvoltarea ecoturismului sau a bioproduselor sunt interdependenți de competitivitatea microproduselor lor unice și trebuie să respecte o strategie de produs comună. De asemenea, este necesar să fie elaborate criterii și sisteme pentru managementul calității componentelor individuale ale produsului, pentru a asigura o calitate constantă a produsului turistic integrat al destinației - regiunea transfrontalieră Veliko Tarnovo - Teleorman.

Este bine să se dezvolte și să se modifice mixul de produse în funcție de segmentele de piață țintă prioritare. Propunerea noastră este pentru Stakeholders de tip C: Grupurile de clienți, inclusiv diferitele segmente de piață, ar trebui clasificate după cum urmează:

- **Segmentul C1: „Profesioniști”** – așa numiții "cunoscători" ai specificului destinației; include persoane și grupuri cu cunoștințe specifice, nevoi și cerere, iubitorii de natură, așa numiții turiști „verzi” (<http://orienteering.bg/> și <http://orienteering.org/>);
- **Segmentul C2: „Aventurieri”** – oameni și grupuri, "căutători de senzații diferite", dispuși să viziteze locuri noi, diferite (de exemplu, <http://www.rafting.bg/>);
- **Segmentul C3: „Începători”** – persoanele care nu au vizitat în mod activ obiecte naturale, casele de odihnă și ecotrasee, nu au obiceiuri și abilități de utilizare a unui produs turistic;

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- **Segmentul C4: „Exclusivi”** – consumatori cu înaltă educație și solvabilitate care caută produse de înaltă calitate cu valoare adăugată ridicată, unicitate și exclusivitate;

- **Segmentul C5: „Căutători”** – cei ce caută un loc potrivit pentru un stil de viață aproape de natură și o creștere spirituală, intimitatea cu natura și pământul.

Astfel, produsele individuale pot fi poziționate pe segmente.

Un rezumat de publicul țintă și al segmentelor de piață este prezentat mai jos:

Stakeholders Tip A: Grupuri funcționale

Auditori țintă:

- partenerii de afaceri;
- asociații profesionale și alte asociații și comunități;
- ONG-uri de sprijinire ;
- autoritate locală;
- agențiile de turism specializate.

Stakeholders Tip B: Grupuri difuzate

Auditori țintă:

- jurnaliști;
- membrii comunității (teritoriu) - locuitorii satelor;
- grupuri cu interese și statut special.

Stakeholders Tip C: Grupuri de clienți

- **Segmentul C1: „Profesioniști”** – așa numiții "cunoscători" ai specificului destinației; include persoane și grupuri cu cunoștințe specifice, nevoi și cerere, iubitorii de natură, așa numiții turiști „verzi” (<http://orienteering.bg/> și <http://orienteering.org/>);

- **Segmentul C2: „Aventurieri”** – oameni și grupuri, "căutători de senzații diferite", dispuși să viziteze locuri noi, diferite (de exemplu, <http://www.rafting.bg/>);

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- **Segmentul C3: „Începători”** – persoanele care nu au vizitat în mod activ obiecte naturale, casele de odihnă și ecotrasee, nu au obiceiuri și abilități de utilizare a unui produs turistic;
- **Segmentul C4: „Exclusivi”** – consumatori cu înaltă educație și solvabilitate care caută produse de înaltă calitate cu valoare adăugată ridicată, unicitate și exclusivitate;
- **Segmentul C5: „Căutători”** – cei ce caută un loc potrivit pentru un stil de viață aproape de natură și o creștere spirituală, intimitatea cu natura și pământul.

Stakeholders Tip D: Grupuri normative

Auditori țintă:

- guvern;
- ministere;
- agențiile de reglementare;
- diferite inspecții;
- organizații ecologice la nivel internațional;
- Mecanismele de reglementare europene.

Fiecare produs din liniile de produse propuse trebuie să fie dezvoltat în detaliu și, dacă este posibil, să fie oferit în diferite modificări pentru segmentele diferite, acest lucru necesită dezvoltarea opțiunilor corespunzătoare.

Traseele nu epuizează produsul turistic. Ele sunt esența sa, dar pentru a asigura satisfacția consumatorilor, traseele trebuie asigurate de alte caracteristici suplimentare - ghiduri, asigurarea de alimente, zone de odihnă, toalete, asistență medicală (dacă este necesar). Aceasta este o parte importantă a planificării, coordonării și parteneriatului între toți actorii implicați în crearea componentelor produsului din destinație. Adăugarea acestor proprietăți pentru utilizatorii angajează grupul Stakeholders Tip B: Grupurile difuze, inclusiv jurnaliștii, membrii comunității și grupurile de interese și statutul special, și în special rezidenții din zonele rurale, reprezintă o oportunitate de a depăși punctele

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

slabe (din analiza SWOT) legate de lipsa de locuri de muncă, de reținerea tinerilor și nivelul educațional al locuitorilor. În acest sens, pot fi oferite cursuri profesionale pentru diverse activități care sprijină branding-ul teritoriului (în cadrul programelor Birourilor de muncă etc.), inclusiv.

- Excursii ghidate, segmentate pe rute
- Demonstrații de aptitudini culinare și meserii
- Animații (de exemplu, angajarea fostelor cadre didactice și a tinerilor)
- Pregătirea lingvistică în funcție de profil
- Ghiduri
- Investiția în cunoștințele și abilitățile medicale
- "Ranger" de pădure
- Îngrijirea clienților

Pe termen lung, este posibil a se investi în construirea microîntreprinderilor sau a unei companii care va servi ca nucleu al unui viitor grup regional.

6. CONCLUZIE

Strategia dezvoltată necesită aplicarea metodei de 360 ° la implementarea acesteia, cu participarea tuturor părților cheie interesate, precum și a "integrării" acesteia în procesul de dezvoltare a zonei transfrontaliere. În acest raport, strategia este luată în considerare în contextul înțelegerii dezvoltării unui anumit teritoriu ca un proces de gestionare a cercetării, planificării, coordonării și implementării activităților vizate.

7. ANEXE

7.1. Anexă 1. Apariția și dezvoltarea standardelor SMMI

La începutul anilor 1990, Institutul Britanic de Standardizare (BSI) a inițiat elaborarea unei specificații a sistemului de management de mediul înconjurător. În 1992,

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

specificația a fost publicată ca BS7750, un standard britanic pentru implementarea unui sistem de management de mediul înconjurător. Standarde naționale pentru SMMI sunt publicate în Spania și Irlanda.

În 1993, Organizația Internațională pentru Standardizare a înființat un Comitet Tehnic (ISO / TC 207) pentru a elabora un set de standarde de management de mediul înconjurător. Un an mai târziu, Comitetul Tehnic a prezentat o specificație tehnică a unui standard de sistem de management de mediu - ISO / TS 9719: 1994. Doi ani mai târziu, specificația tehnică a fost aprobată oficial ca standard voluntar de către Organizația Internațională pentru Standardizare - ISO 14001: 1996. Standardul a fost actualizat în 2004 și este în prezent cunoscut ca ISO 14001: 2004 "Sisteme de management al mediului înconjurător. Cerințe cu instrucțiuni de utilizare".

La începutul anilor 1990, Comisia Europeană a elaborat Schema de management mediului înconjurător și audit (The European Union's Eco-Management and Audit Scheme)(EMAS), similară standardului BS7750, dar include și câteva cerințe suplimentare. Cerințele EMAS au fost publicate în 1993 prin Regulamentul nr. 1836/93 al Consiliului, iar sistemul a fost introdus ca instrument voluntar de gestionare a mediului în UE, care ajută la utilizarea rațională a resurselor și minimizarea poluării. Inițial, înregistrarea după EMAS se limitează la un număr redus de sectoare industriale, însă în 2001 schema a fost actualizată prin Regulamentul 761/2001, iar înregistrarea a fost deschisă, astfel încât orice organizație din orice stat membru să poată solicita înregistrarea. În același timp, cerințele standardului ISO14001 sunt pe deplin integrate în EMAS, ceea ce face că certificarea după ISO14001 să fie o bază bună, deși nu este obligatorie pentru înregistrarea după EMAS.

Sub conducerea lui Bill Clinton, Agenția pentru Protecția Mediului Înconjurător din SUA dezvoltă un cadru SMMI, bazat pe ISO 14000.

7.2. Anexă 2. Dezvoltarea conceptului de dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă include trei dimensiuni interdependente -

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

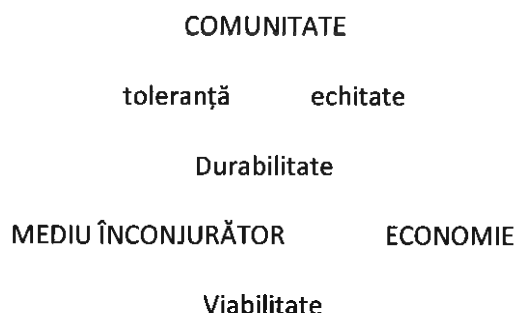
UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

durabilitatea mediului, durabilitatea economică și durabilitate socială (Figura 7-1).

Фигура 7-1. Elementele conceptului de dezvoltare durabilă

Începând cu Comisia Brundtland, ONU se implică activ în conceptualizarea și implementarea viziunii dezvoltării durabile. Din punct de vedere istoric, principalele inițiative, evenimente și documente în această direcție sunt:

1. 1992 - Summit-ul privind problemele Planetei Pământ și Prima Conferință mondială a ONU privind mediul înconjurător și dezvoltarea de la Rio de Janeiro. Sunt adoptate documente principale privind dezvoltarea durabilă după cum urmează:

- Declarația privind mediul înconjurător și dezvoltarea - conține 27 de principii fondatoare din care statele ar trebui să fie ghidate în activitatea lor pentru a asigura dezvoltarea și bunăstarea oamenilor;
- Program de zi secolul 21 / Agenda 21 / - programul mondial pentru Dezvoltare Durabilă din punct de vedere social, economic și ecologic;
- O afișare pentru principiile privind gestionarea, protecția și dezvoltarea durabilă a tuturor tipurilor de păduri;
- Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice;
- Convenția privind diversitatea biologică.

2. 1994 - Conferința mondială privind dezvoltarea durabilă a dezvoltării statelor de insulă mici din Bridgetown, Barbados.

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

3. 1997 - Sesiune specială a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din New York. A fost adoptat un program de executare a Program de zi 21 , inclusiv un program de lucru al Comisiei pentru Dezvoltare Durabilă , din cadrul Națiunilor Unite, pentru perioadă 1998-2002

4. 2002 - A doua Conferință mondială privind mediul și dezvoltarea în Johannesburg. Sunt adoptate următoarele documente principale privind dezvoltarea durabilă:

- **Declarația de dezvoltare durabilă;**
- **Plan pentru aplicarea Program de zi 21;**
- **Parteneriat de dezvoltare durabilă;**

5. 2000 - Adoptarea Declarației "Milenium" de la ONU. Declarația stabilește opt obiective specifice pentru reducerea la jumătate a sărăciei până în 2015.

În urma politicii ONU pentru dezvoltare durabilă, Organizația Mondială a Turismului (OMT) depune eforturi pentru a sistematiza aspectele teoretice ale durabilității în turism și pentru a stimula dezvoltarea turismului durabil. Potrivit OMT, "orientările și practicile de management pentru dezvoltarea turismului durabil se aplică tuturor tipurilor de turism și destinații turistice". Principiile durabilității privesc aspectele naturale, economice și socio-culturale ale dezvoltării turismului și este necesar să se stabilească și să se mențină un echilibru adecvat între aceste trei dimensiuni pentru a asigura durabilitatea pe termen lung. Caracteristicile esențiale ale turismului durabil sunt următoarele:

- utilizarea optimă a resurselor de la mediul înconjurător, menținerea procesului ecologic, sprijinirea conservării patrimoniului natural și a biodiversității;
- respectarea autenticității socio-culturale a comunităților gazdă, păstrarea patrimoniului lor material și spiritual;
- asigurând o activitate economică viabilă pe termen lung, asigurând tuturor

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

părților interesate beneficii socio-economice care sunt distribuite în mod echitabil și care includ oportunități pentru locuri de muncă stabile, venituri și servicii sociale pentru populația locală care duc la minimizarea sărăciei.

Dezvoltarea durabilă a turismului necesită participarea competentă a tuturor părților interesate în sectorul turismului, precum și o conducere politică puternică pentru a atinge un nivel ridicat de angajament și consens între acești actori. Dezvoltarea turismului durabil este un proces continuu care necesită monitorizarea continuă a impactului turismului și adoptarea rapidă a măsurilor corective necesare. Turismul durabil trebuie să mențină un nivel ridicat de satisfacție turiștilor și să ofere experiențe turistice semnificative, creând totodată o atitudine pozitivă în rândul turiștilor față de practicile turistice durabile.

Acțiunile OMT pentru definirea și realizarea practică a dezvoltării turistice durabile sunt specificate în documentele, după cum urmează:³⁵

1. **Declarația turistică mondială** adoptată la o conferință privind importanța socio-economică a turismului în Manila în 1980(Manila Declaration on World Tourism) Declarația conține orientări pentru o dezvoltare armonioasă, echilibrată și echitabilă a turismului la nivel internațional și național.
2. **Document cu recomandări pentru facilitarea practicării turismului**, adoptat la o întâlnire din Acapulco în 1982. (Acapulco Documents on the Rights to Holidays).
3. **Lista drepturilor de turism și codul turistic**, adoptat de Adunarea Generală a OTM din Sofia în 1985.(Tourism Bill of Rights (9 membri) and Tourist Code (5 membri)) Drepturile de bază pentru turism includ:
 - dreptul la turism pentru toți;
 - Obligațiile statelor de a asigura condiții pentru turism;

³⁵ UNWTO. Sustainable Development of Tourism. //: http://www.unwto.org/frameset/frame_sustainable.html, 2008

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- recomandări adresate populației locale pentru ospitalitate;
- recomandări adresate industriei turismului de a acorda asistență turismului

4. **Declarație de turism**, adoptată de către OMT la Conferința de la Haga în anul 1989 (The Hague Declaration on Tourism – Inter-Parliamentary conference on tourism - conferință comună între OMT și Inter-Parliamentary Union). Declarația conține 10 principii pentru dezvoltarea turismului, dintre care principalele sunt: infrastructura și dezvoltarea personalului; conservarea resurselor; stimulente pentru turiști și industrie; securitate și siguranță pentru turiști; calitatea serviciilor și multe altele.

5. **Carta pentru turism durabil și Plan de acțiune pentru turism durabil**, adoptată la Conferința comună mondială între OMT, UNESCO și UE în Lanzarote în 1995. (Lanzarote Charter for Sustainable Tourism and Sustainable Tourism Plan for Action). Carta conține 18 posturi (recomandări) pentru dezvoltarea turismului durabil.

6. **Declarația privind prevenirea turismului sexual organizat**, adoptată de la OMT Prin convenția de la Cairo din 1995. (XI WTO General Assembly in Cairo - Statement on the Prevention of Organized Sex Tourism, Cairo) .

7. **„Program de zi 21 (Agenda 21) pentru turism și industria turismului”**, publicată de OMT împreună cu Consiliul Mondial al Turismului și Consiliul Pământului din 1996. (Agenda 21 for Tourism & Travel Industry). Dezvoltarea include măsuri concrete pentru guverne și întreprinderi în realizarea Programului de acțiune "Agenda 21" privind chestiunile, legate de mediul înconjurător și dezvoltarea, adoptat la Summitul mondial de la Rio de Janeiro din 1992.

8. **Codul global de etică în turism**, adoptat de la OMT și ONU în Istanbul în 1999. (The Global Code of Ethics for Tourism (GCET). Codul este un sistem de principii care să ghideze părțile interesate în procesul de dezvoltare a turismului -

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

autoritățile centrale și locale, industria turismului și turiștii.

9. **Declarația „Turism durabil pe insulele din Oceanul Pacific”**, adoptată de la OMT la o conferință de la Hainan în 2002. (Hainan Declaration - Sustainable Tourism in the Islands of the Asia-Pacific Regions (2002))

10. **Declarație pentru ecoturism**, adoptată de la OMT în Quebec în 2002. Cu Declarația anul 2002 a fost declarat un an internațional de ecoturism

11. **Program „Turismul durabil - Eliminarea sărăciei”**, prezentat de OMT la Summitul Mondial privind Dezvoltarea Durabilă din Johannesburg, în 2002. (Program „Sustainable Tourism – Eliminating Poverty” (ST-EP).

12. **Declarația privind turismul și schimbările climatice**, adoptată de OMT la conferința din Djerba în 2003. (Djerba Declaration on Tourism and Climate Change)

În conformitate cu politica ONU și OMT de a impune conceptul de dezvoltare durabilă în toate domeniile activității umane, Uniunea Europeană (UE) lucrează, de asemenea, în mod activ pentru a pune în practică practici durabile, inclusiv în domeniul turismului.³⁶ În iunie 2001, la Göteborg, Consiliul European a aprobat strategia pentru dezvoltare durabilă propusă de Comisia Europeană, completând astfel Strategia de la Lisabona, adoptată în trecut, care la rândul ei este un program de reformă pentru transformarea Uniunii Europene în cea mai dinamică și competitivă economie în lume până în 2010. Concomitent cu actualizarea Strategiei de la Lisabona în 2005, Strategia de dezvoltare durabilă este, de asemenea, revizuită. În cadrul reuniunii sale din iunie 2006, Consiliul European a adoptat o nouă strategie de dezvoltare durabilă pentru UE extinsă. Noua strategie de dezvoltare durabilă reflectă principiile directoare ale dezvoltării durabile aprobate de Consiliul European în iunie 2005.

³⁶ Raport general privind activitățile Uniunii Europene. 2006 - Capitolul II - Obiectivul "Prosperitate" - Titlul 1 - Mediul economic și social - Strategia de dezvoltare durabilă. B: <http://europa.eu/generalreport/bg/2006/rg24.htm>, 2008

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

În conformitate cu politica sa de dezvoltare durabilă și recunoscând rolul crucial al turismului în economia UE, în luna martie 2006 Comisia Europeană (Comisia) a adoptat documentul "Politica revizuită în domeniul turismului : Către un parteneriat mai puternic pentru turismul european ".³⁷ Obiectivul principal al noii politici în domeniul turismului este de a contribui la "îmbunătățirea competitivității industriei turistice europene și crearea de mai multe și mai bune locuri de muncă, prin dezvoltarea durabilă a turismului, atât în Europa cât și la nivel mondial".³⁸ În contextul noii politici în domeniul turismului, Comisia pregătește adoptarea unui program de zi european 21 privind turismul, bazat pe rezultatele raportului "Acțiuni pentru un turism european mai durabil", publicat în februarie 2007, elaborat în 2004, Grupul pentru durabilitate în turism (TSG).

Documentul "Program de zi pentru un turism european durabil și competitiv (Ordine de zi) a fost adoptat de Comisie în octombrie 2007 și reprezintă o continuare a punerii în aplicare a Strategiei de la Lisabona actualizată pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și a Strategiei reînnoite privind dezvoltarea durabilă.³⁹ Conform "Program de zi", găsirea unui echilibru adecvat între asigurarea bunăstării turiștilor, nevoile mediului natural și cultural și dezvoltarea și competitivitatea destinațiilor și a întreprinderilor necesită o abordare politică integrată și holistică, în care toți părțile interesate împărtășesc aceleași obiective.

Potrivit documentului, în vederea atingerii obiectivelor specifice este necesar să se depășească anumite provocări, specifice sectorului turistic . Acestea constă în următoarele:⁴⁰

³⁷ Commission of the European Communities. "A renewed EU Tourism Policy: Towards a stronger partnership for European Tourism". Communication from the commission, COM(2006) 134 final, Brussels, 2006. In: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52006DC0134:EN:HTML>, 2008

³⁸ tot acolo

³⁹ Comisia Comunităților Europene. Ordine de zi pentru un turism european durabil și competitiv. Comunicarea Comisiei, COM(2007) 621 definitiv, Bruxelles, 19.10.2007. B: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0621:FIN:BG:HTML>, 2008

⁴⁰ tot acolo

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- necesitate de conservare și gestionare durabilă a resurselor naturale și culturale;
- reducerea utilizării resurselor și poluarea destinațiilor turistice, inclusiv generarea de deșeuri;
- gestionarea schimbărilor în interesul bunăstării comunității;
- reducerea caracterului sezonier al cererii;
- combaterea efectelor negative ale transporturilor legate de turism;
- crearea de oportunități pentru un turism accesibil;
- îmbunătățirea calității locurilor de muncă oferite în domeniul turismului;
- abordarea problemei recrutării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în cadrul politicii UE privind migrația;
- asigurarea siguranței și securității turiștilor, precum și a comunităților locale implicate în furnizarea de servicii turistice.

"Programul de zi" sistematizează principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, și acestea sunt:⁴¹

- Aplicare unei modalități de totalitate și integrată - toate efectele diferite ale turismului ar trebui luate în considerare în planificarea și dezvoltarea acestuia. În plus, turismul ar trebui să fie bine echilibrat și integrat într-o gamă largă de activități care au un impact asupra societății și asupra mediului.
- Planificarea pe termen lung - dezvoltarea durabilă are legătură cu îngrijirea necesităților generațiilor viitoare, precum și a nevoilor generației noastre. Planificarea pe termen lung necesită capacitatea de a menține în permanență anumite activități în timp.
- Realizarea ritmului potrivit al dezvoltării - nivelul, ritmul și forma de dezvoltare trebuie să reflecte și să țină cont de natura, resursele și nevoile comunităților și destinațiilor gazdă.

⁴¹ tot acolo

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

- Implicarea tuturor părților interesate - o abordare durabilă presupune participarea largă și angajată la luarea deciziilor și aplicarea practică a acestora de către toți cei implicați în rezultatul final.

- Aplicarea de cele mai bune cunoștințe disponibile - politicile și acțiunile trebuie adaptate la cele mai recente și cele mai bune cunoștințe disponibile. Informațiile privind direcțiile și impactul turismului, precum și competențele și experiența ar trebui să fie împărtășite în întreaga Europa.

- Reducerea și gestionarea riscurilor (principiul măsurilor de precauție) - În cazul în care există o incertitudine cu privire la rezultat, ar trebui să se efectueze o evaluare globală și să se ia măsuri preventive pentru a se evita deteriorarea mediului sau a societății.

- Reflecția impactului asupra prețului (consumatorii și poluatorul plătesc) - prețurile ar trebui să reflecte exact costurile de consum și de producție, pe care le suportă societatea. Acest lucru este valabil nu numai poluării, ci și costului utilizării instalațiilor pentru care există costuri semnificative de gestionare.

- Dacă este necesar, stabilirea și respectarea marjelor de creștere - trebuie să se definească capacitatea disponibilă pentru locurile individuale sau zonele de primire turistică mai mari, cu disponibilitatea și posibilitatea de a fi oriunde și ori de câte ori este necesar dezvoltarea limitată a turismului și volumul fluxului turistic.

- Realizarea unui monitoring curent - durabilitatea este, în primul rând, o înțelegere a impactului și o atenție constantă concentrată;

În "Program de zi" se afirmă că "managementul destinației durabile este esențial pentru dezvoltarea turismului, în special prin planificarea spațială eficientă și planificarea utilizării terenurilor, controlul clădirilor și deciziile de investiții în infrastructură și servicii".⁴² Managementul durabil ar putea spori performanța economică și poziția

⁴² tot acolo

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

competitivă a unei destinații pe termen lung dacă poate asigura că amploarea și tipul de noi situri turistice sunt în concordanță cu nevoile comunității locale și a mediului. În acest scop e necesară o structură auxiliară eficientă, cu implicarea tuturor părților interesate regionale și locale, precum și un bun parteneriat și o conducere eficientă în rândul acestora.

7.3. Anexă 3. Trasee de ecoturism exemplificative

Traseu de cunoaștere: Patrimoniul istoric

Experții locali vor prezenta artefactele istorice și vă vor prezenta alte descoperiri valoroase și interesante din regiunea Veliko Tarnovo; veți învăța cum să găsiți artefacte, legende locale și evenimente misterioase legate de descoperirea lor.

Potrivit pentru grupuri de elevi și pentru toți iubitorii istoriei.

Traseu de cunoaștere: Hai să redescoperim istoria

Pentru cei care caută noi cunoștințe și întâlniri cu fapte istorice ciudate și nepopulare, zona transfrontalieră este o adevărată comoară ascunsă.

În zonă se găsesc rămășițe ascunse ale așezărilor antice, fortărețe romane, cetăți din perioada celui de-al doilea regat bulgar. Multe locuri au nume legate de întâmplări sau așezări istorice. Acest lucru poate fi folosit pentru a organiza trasee de tip "quest" (căutare aventură).

Cu ghiduri locali, pot fi vizitate resturi de așezări antice, obiecte interesante, inclusiv timp de picnic și oportunități pentru vederi minunate și imagini de la priveliști convenabile.

Potrivit pentru grupuri de studenți și companii prietenoase.

Weekend-uri verzi

Este vineri seara ... scăpați de zgomotul orasului, vino în sat - aici vă așteaptă case de oaspeti confortabile și ospitaliere.

Oamenii din satele din regiunea transfrontalieră Veliko Tarnovo - Teleorman vă așteaptă, oferindu-vă o companie caldă și prietenoasă. Casele de oaspeți prin satele

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

primesc turisti pe tot parcursul anului.

Există opțiuni pentru gătit sau pentru a comanda mâncăruri delicioase locale făcute de gazdele dvs. (pui, iepure sau miel în cuptor, banitsa, baclava, pâine de casă, murături și salate, rulouri de casă etc.).

Casele pot caza între 6 și 10 persoane. Proprietarii oferă atracții suplimentare și plimbări în zonă.

Aventuri culinare

La atracțiile de agrement pot fi organizate demonstrații și degustări de mâncăruri tradiționale locale. Cu ajutorul comunității locale, pot fi obținute rețete, a se participa la cursuri practice și a se încerca:

- Miel copt pe băț sau într-un cuptor;
- Pregătire de pâine și prăjituri de casă;
- Pregătirea de banița și de baklava;
- Pregătirea de dulceață, gem, liutenița, murături și alte tipuri de mâncăruri de iarnă.

Atracțiile sunt organizate la cerere prealabilă și în funcție de sezon și de condițiile meteorologice.

Disponibil pentru grupuri de 5 până la 50 de persoane.

Folclor Tour - Instruire în cântece folclorice și dansuri din regiunea folclorică de Nord

Atracțiile sunt organizate la cerere prealabilă și în funcție de sezon și de condițiile meteorologice.

Locul de efectuare a instruirilor: Se asigură un pedagog de muzică, un antrenor de dans popular și un acompaniator.

Durață: de la 2 ore până la 3 zile x 5 ore.

Disponibil pentru grupuri de 5 până la 25 de persoane.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Eco-ceai pentru iarnă

Regiunea transnistreană Veliko Tarnovo - Teleorman este bogată în ierburi și plante medicinale. Adunate în sezonul potrivit și uscate, din aceste ierburi și fructe de pădure se pot combina nenumărate gustoase ceaiuri și poțiuni utile pentru a vă salva de la răceli în timpul iernii.

Profitați de sugestiile oaspeților din casele de cazare - ei știu unde sunt plantele medicinale și vă vor duce cu plăcere să colectați.

Eco-plimbări pentru colectarea de ierburi și fructe de pădure în funcție de sezon.

Durată: de la 3 până la 5 ore

Aveți nevoie de pantofi confortabili, o pălărie, o cremă de protecție solară, o sticlă de apă, recipiente de fructe și de ierburi.

Potrivit pentru grupuri de 5 până la 25 de persoane - studenți, pensionari, prieteni.

Prin păduri și lunci pe două roți

Dacă sunt disponibile biciclete de munte, pot fi organizate excursii cu bicicleta pe la obiecte geografice și istorice.

Dacă e cazul, este posibil să se adauge posibilitatea organizării unui camping (peste noapte în corturi).

La cererea prealabilă, trebuie să existe posibilitatea de a închiria o bicicletă, cort, eșarfă și sac de dormit și un șofer, iar în caz de necesitate un vehicul de teren pentru transportul bagajelor și alimentelor.

Mâncarea pentru perioadă respectivă se asigură de participanții înșiși.

Durata de la 2 la 8 ore, cu posibilitatea de camping cu corturile.

Potrivit pentru elevi mai mari, tineri, grupuri de prieteni de 5 până la 15 persoane.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

7.4. Anexă 4. Format mix de produse

Vedeți fișierul atașat în Excel

7.5. Anexă 5. Chestionare

Chestionar pentru efectuarea unei consultări directe a experților, prin metoda "Delphi"

Stimate Domn / Doamna,

Acest studiu se desfășoară în cadrul proiectului "Rețea locuri de muncă verzi - Promovarea ecoturismului și a agriculturii ecologice ca mecanisme inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră România-Bulgaria", al cărui scop este extinderea oportunităților de angajare și mobilitatea forței de muncă prin dezvoltarea de cunoștințe și abilități în domeniul ecoturismului și bioagriculturii în regiunile transfrontaliere din România și Bulgaria.

Informațiile vor fi utilizate confidențial numai de către cercetători.

Vă mulțumim anticipat pentru timpul și atenția acordată!

A1. Sunteți un expert:

	Da	Nu	
În domeniul ecoturismului	1	2	
În domeniul agriculturii ecologice	1	2	<i>Treceți la întrebarea B1</i>

A2. Cum ați caracteriza starea locurilor de muncă verzi în domeniul ecoturismului în județul Veliko Tarnovo după tipuri de activități turistice?

- 5 – Extrem de bine dezvoltate
- 4 – Foarte bine dezvoltate
- 3 – Bine dezvoltate
- 2 – Insuficient dezvoltate
- 1 – Deloc nu sunt dezvoltate

Operator de turism și activitate de agent turistic	5	4	3	2	1
Servicii hoteliere	5	4	3	2	1

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Servicii de restaurant;	5	4	3	2	1
Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism	5	4	3	2	1
oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și servicii sportive	5	4	3	2	1

A3. În opinia dvs., ce locuri de muncă verzi pot fi deschise în domeniul ecoturismului în județul Veliko Tarnovo pe tipuri de activități turistice?

A3.1. Activitatea operatorilor de turism și a agenților de turism:

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

A3.2. Servicii hoteliere:

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

A3.3. Servicii de restaurant:

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

A3.4. Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

A3.5. oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

servicii sportive

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

A4. În opinia dvs., care sunt principalele obstacole în calea deschiderii de locuri de muncă verzi în domeniul ecoturismului în Județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	

A5. În opinia dvs., ce stimulente ar trebui folosite pentru a încuraja deschiderea locurilor de muncă verzi în domeniul ecoturismului din județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	
Al patrulea selectat	
Al cincilea selectat	

A6. Cum ați evalua potențialul de deschidere de locuri de muncă verzi în domeniul ecoturismului în județul Veliko Tarnovo după tipuri de activități turistice?

- 1 – Extrem de scăzut
- 2 – Foarte scăzut
- 3 – Scăzut
- 4 – Nici scăzut, nici ridicat
- 5 – Ridicat
- 6 – Foarte ridicat
- 7 – Extrem de ridicat

Operator de turism și activitate de agent turistic	1	2	3	4	5	6	7
Servicii hoteliere	1	2	3	4	5	6	7
Servicii de restaurant	1	2	3	4	5	6	7

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism	1	2	3	4	5	6	7
oferirea de servicii de excursii ghidate, turiști de munte și natură și servicii sportive	1	2	3	4	5	6	7

MULTUMIM PENTRU ASISTENȚĂ!

B1. Cum ați caracteriza starea locurilor de muncă verzi în domeniul agriculturii ecologice în județul Veliko Tarnovo după tipuri de activități?

- 5 – Extrem de bine dezvoltate
- 4 – Foarte bine dezvoltate
- 3 – Bine dezvoltate
- 2 – Insuficient dezvoltate
- 1 – Deloc nu sunt dezvoltate

1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se înregistrează CB 0	5	4	3	2	1
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CBT 1	5	4	3	2	1
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	5	4	3	2	1
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	5	4	3	2	1
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	5	4	3	2	1
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	5	4	3	2	1

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

7. Pentru apicultura biologică în tranziție ABT 6	5	4	3	2	1
8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7	5	4	3	2	1
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru carne CAT 8	5	4	3	2	1
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	5	4	3	2	1
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CB 10	5	4	3	2	1
12. Pentru creșterea biologică a plantelor- zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	5	4	3	2	1
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	5	4	3	2	1
14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	5	4	3	2	1
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	5	4	3	2	1
16. Pentru apicultura biologică AB 15	5	4	3	2	1
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 16	5	4	3	2	1
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 17	5	4	3	2	1
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	5	4	3	2	1

B2. În opinia dvs., ce locuri de muncă verzi pot fi deschise în domeniul bioagriculturii în județul Veliko Tarnovo?

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se înregistrează CB 0 Al patrușea selectat	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CBT 1	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
7. Pentru apicultura biologică în tranziție ABT 6	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru carne CAT 8	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CB 10	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

12. Pentru creșterea biologică a plantelor - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
16. Pentru apicultura biologică AB 15	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 16	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 17	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat

B3. În opinia dvs., care sunt principalele obstacole în calea deschiderii de locuri de muncă verzi în domeniul bioagriculturii în Județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	

B4. În opinia dvs., ce stimulente ar trebui folosite pentru a încuraja deschiderea locurilor de muncă verzi în domeniul bioagriculturii din județul Veliko Tarnovo?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	
Al patrulea selectat	
Al cincilea selectat	

B5. Cum ați evalua potențialul de deschidere de locuri de muncă verzi în domeniul bioagriculturii în județul Veliko Tarnovo?

- 1 – Extrem de scăzut
2 – Foarte scăzut
3 – Scăzut
4 – Nici scăzut, nici ridicat
5 – Ridicat
6 – Foarte ridicat
7 – Extrem de ridicat

1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se înregistrează CB 0	1	2	3	4	5	6	7
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CBT 1	1	2	3	4	5	6	7
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	1	2	3	4	5	6	7
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	1	2	3	4	5	6	7
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	1	2	3	4	5	6	7
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	1	2	3	4	5	6	7
7. Pentru apicultura biologică în tranziție ABT 6	1	2	3	4	5	6	7

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoarele mari (bovine și bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7	1	2	3	4	5	6	7
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoarele mari (bovine și bivoli), cultivate pentru carne CAT 8	1	2	3	4	5	6	7
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoarele mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	1	2	3	4	5	6	7
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CB 10	1	2	3	4	5	6	7
12. Pentru creșterea biologică a plantelor - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	1	2	3	4	5	6	7
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	1	2	3	4	5	6	7
14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	1	2	3	4	5	6	7
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	1	2	3	4	5	6	7
16. Pentru apicultura biologică AB 15	1	2	3	4	5	6	7
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut peste perioada de tranziție CA 16	1	2	3	4	5	6	7
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut peste perioada de tranziție CA 17	1	2	3	4	5	6	7
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoarele mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	1	2	3	4	5	6	7

interreg

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

MULTUMIM PENTRU ASISTENȚĂ!

CHESTIONAR

Stimate Domn / Doamna,

Acest studiu se desfășoară în cadrul proiectului "Rețea locuri de munca verzi - Promovarea ecoturismului și a agriculturii ecologice ca mecanisme inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră România-Bulgaria", al cărui scop este extinderea oportunităților de angajare și mobilitatea forței de muncă prin dezvoltarea de cunoștințe și abilități în domeniul ecoturismului și bioagriculturii în regiunile transfrontaliere din România și Bulgaria.

Informațiile vor fi utilizate confidențial numai de către cercetători. După finalizarea studiului, vă vom oferi rezultatele rezumate.

Vă mulțumim anticipat pentru timpul și atenția acordată!

A1. Când auziți noțiunea de "ecoturism", care este primul lucru care vine în minte?

Pentru termenul "**ecoturism**" se folosește următoarea definiție a Fondului mondial de natura sălbatică:

"Turismul care implică călătorii în locuri cu o natură umană relativ intactă pentru a obține o perspectivă asupra caracteristicilor naturale, culturale și etnografice ale zonei, care nu deranjează integritatea ecosistemului și creează condiții economice pentru protejarea mediului înconjurător și a resurselor naturale de le populația locală".

A2. Ați fost conștienți de termenul de "ecoturism" înainte de a participa la acest studiu?

Da	1	Am auzit, dar nu eram familiar(ă)	3
Nu	2		

A3. Când auziți noțiunea de "bioagricultură", care este primul lucru care vine în minte?

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Pentru termenul **"agricultura ecologică"** se folosește următoarea definiție a Departamentului Agriculturii al SUA:

"Agricultura ecologică este un sistem de producție cu aplicare redusă sau exclusă a îngrășămintelor minerale sintetice, a pesticidelor, a regulatorilor de creștere și a promotorilor de creștere a animalelor, care depinde de rotația culturilor, utilizarea reziduurilor de plante, cultivarea legumelor, fertilizarea verde și controlul biologic dăunători, boli și buruieni. "

A4. Ați fost conștienți de termenul de "agricultura ecologică" înainte de a participa la acest studiu?

Da	1	Am auzit, dar nu eram familiar(ă)	3
Nu	2		

A5. Când auziți noțiunea de "locuri de muncă verzi", care este primul lucru care vine în minte?

Pentru termenul **"locuri de muncă verzi"** se utilizează următoarea definiție:

"Locurile de muncă descoperite în activitățile economice legate de producția de bunuri și furnizarea de servicii care ajută la protecția mediului înconjurător".

A6. Ați fost conștienți de termenul de "locuri de muncă verzi" înainte de a participa la acest studiu?

Da	1	Am auzit, dar nu eram familiar(ă)	3
Nu	2		

A7. Puteți da un exemplu de proiect realizat cu succes / inițiativă de afaceri de succes în domeniul ecoturismului sau bioagriculturii în regiunea dvs. - județul Veliko Tarnovo?

A8. Organizația dvs. funcționează:

	Da	Nu	
În domeniul ecoturismului	1	2	
În domeniul agriculturii ecologice	1	2	<i>Treci la întrebarea C1</i>

B1. Cum ați caracteriza starea locurilor de muncă verzi în domeniul

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

ecoturismului în județul Veliko Tarnovo după tipuri de activități turistice?

- 5 – Extrem de bine dezvoltate
- 4 – Foarte bine dezvoltate
- 3 – Bine dezvoltate
- 2 – Insuficient dezvoltate
- 1 – Deloc nu sunt dezvoltate

Operator de turism și activitate de agent turistic	5	4	3	2	1
Servicii hoteliere	5	4	3	2	1
Servicii de restaurant;	5	4	3	2	1
Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism	5	4	3	2	1
oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și servicii sportive	5	4	3	2	1

B2. În opinia dvs., ce locuri de muncă verzi pot fi deschise în domeniul ecoturismului în județul Veliko Tarnovo pe tipuri de activități turistice?

B2.1. Activitatea operatorilor de turism și a agenților de turism:

- Primul selectat
- Al doilea selectat
- Al treilea selectat

B2.2. Servicii hoteliere:

- Primul selectat
- Al doilea selectat
- Al treilea selectat

B2.3. Servicii de restaurant:

- Primul selectat

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Al doilea selectat

Al treilea selectat

B2.4. Oferirea de servicii turistice suplimentare orientate tematic în domeniile culturale, spa, wellness, rural, vinicole, ecologice, de congres, copii și tineri, aventură, sport, vânătoare, golf și alte tipuri de turism

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

B2.5. oferirea de servicii de excursii ghidate, turisti de munte și natură și servicii sportive

Primul selectat

Al doilea selectat

Al treilea selectat

B3. În opinia dvs., care sunt principalele obstacole în calea deschiderii de locuri de muncă verzi în domeniul ecoturismului în Județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	

B4. În opinia dvs., ce stimulente ar trebui folosite pentru a încuraja deschiderea locurilor de muncă verzi în domeniul ecoturismului din județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	
Al patrulea selectat	
Al cincilea selectat	

B5. Oare v-ați implica în instruirea în legătură cu dezvoltarea și implementarea?

(1 = cu siguranță nu m-aș implica, 10 = m-aș implica cu siguranță)

Inițiativa de afaceri în domeniul ecoturismului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proiect verde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

B6. Ați fi de acord de a dezvolta și realiza?

(1 = cu siguranță nu aș face, 10 = aș face cu siguranță)

Inițiativa de afaceri în domeniul ecoturismului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proiect verde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Treci la întrebarea C7

C1. Cum ați caracteriza starea locurilor de muncă verzi în domeniul agriculturii ecologice în județul Veliko Tarnovo după tipuri de activități?

- 5 – Extrem de bine dezvoltate
- 4 – Foarte bine dezvoltate
- 3 – Bine dezvoltate
- 2 – Insuficient dezvoltate
- 1 – Deloc nu sunt dezvoltate

1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se înregistrează CB 0	5	4	3	2	1
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CBT 1	5	4	3	2	1
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	5	4	3	2	1
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	5	4	3	2	1
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	5	4	3	2	1
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	5	4	3	2	1
7. Pentru apicultura biologică în tranziție ABT 6	5	4	3	2	1
8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și	5	4	3	2	1

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7					
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru carne CAT 8	5	4	3	2	1
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	5	4	3	2	1
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furajele CB 10	5	4	3	2	1
12. Pentru creșterea biologică a plantelor- zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	5	4	3	2	1
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	5	4	3	2	1
14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	5	4	3	2	1
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	5	4	3	2	1
16. Pentru apicultura biologică AB 15	5	4	3	2	1
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 16	5	4	3	2	1
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut pe de perioada de tranziție CA 17	5	4	3	2	1
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	5	4	3	2	1

C2. În opinia dvs., ce locuri de muncă verzi pot fi deschise în domeniul bioagriculturii în județul Veliko Tarnovo?

1. Pentru creșterea biologică a plantelor - se	Primul selectat
--	-----------------

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

înregistrează CB 0 Al patrușea selectat	Al doilea selectat Al treilea selectat
2. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furaje CBT 1	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
3. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CBT 2	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
4. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plantele perene, viile și oil rose CBT 3	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
5. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - plante aromatice și medicinale CBT 4	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
6. Pentru creșterea biologică a plantelor în tranziție - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CBT 5	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
7. Pentru apicultura biologică în tranziție ABT 6	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
8. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru lapte CAT 7	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
9. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție pentru rumegătoare mari (bovine și bivoli), cultivate pentru carne CAT 8	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
10. Pentru creșterea biologică a animalelor în tranziție rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CAT 9	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
11. Pentru creșterea biologică a plantelor - pentru culturi arabile, inclusiv pentru furaje CB 10	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
12. Pentru creșterea biologică a plantelor - zone cu iarbă permanentă (pajiști și pășuni) CB 11	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
13. Pentru creșterea biologică a plantelor - plantele perene, viile și oil rose CB 12	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

14. Pentru creșterea biologică a plantelor - plante aromatice și medicinale CB 13	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
15. Pentru creșterea biologică a plantelor - legume, inclusiv ciuperci cultivate și cartofi CB 14	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
16. Pentru apicultura biologică AB 15	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
17. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru lapte - ce a trecut peste perioada de tranziție CA 16	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
18. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mari (bovine și bivoli) pentru carne - ce a trecut peste perioada de tranziție CA 17	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat
19. Pentru creșterea animalelor rumegătoare mici (ovine și caprine) cultivate pentru producție mixă (lapte și carne) CA 18	Primul selectat Al doilea selectat Al treilea selectat

C3. În opinia dvs., care sunt principalele obstacole în calea deschiderii de locuri de muncă verzi în domeniul bioagriculturii în Județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	

C4. În opinia dvs., ce stimulente ar trebui folosite pentru a încuraja deschiderea locurilor de muncă verzi în domeniul bioagriculturii din județul Veliko Tarnovo?

Primul selectat	
Al doilea selectat	
Al treilea selectat	
Al patrulea selectat	
Al cincilea selectat	

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

C5. Oare v-ați implica în instruirea în legătură cu dezvoltarea și implementarea ?

(1 = cu siguranță nu m-aș implica, 10 = m-aș implica cu siguranță)

Inițiativa de afaceri în domeniul bioagriculturii	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proiect verde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

C6. Ați fi de acord de a dezvolta și realiza ?

(1 = cu siguranță nu aș face, 10 = aș face cu siguranță)

Inițiativa de afaceri în domeniul bioagriculturii	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proiect verde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

C7. Vă așteptați ca afacerea dvs. să devină mai responsabilă ("verde") în viitorul apropiat?

Cu siguranță DA	1	DA - în următoarele 5 ani	3
DA - în următoarele 2 ani	2	NU	4

Dacă răspunsul dvs. conține DA, vă rugăm să descrieți pe scurt ce intenționați să faceți?

C8. Credeți că există obstacole potențiale în calea introducerii bunelor practici pentru o afacere responsabilă (verde)?

Da	1	Nu	2
----	---	----	---

Dacă da, care sunt ele?

- _____
- _____
- _____

C9. Vă rugăm, indicați în ce măsură sunteți dispus să deschideți un loc de muncă verde în organizația dvs.

(0 = cu siguranță nu aș deschide, 10 = aș deschide cu siguranță)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

C10. Dacă doriți să faceți un comentariu, o recomandare sau o idee, vă rugăm să folosiți filă de mai jos:

D. Profilul organizației

D1. Tipul organizației:

Organizație de stat	1	Organizarea publică	4
Organizația municipală	2	(ONG) Organizația non-guvernamentală	5
Organizație privată	3	Instituție educațională	6

D2. Număr angajați:

1 până 9	1
10 până 50	2
51 până 250	3
250+	4

D3. Stagiul dvs. în organizație:

1 an sau mai puțin	1	5 până 9 ani	3
2 până 4 ani	2	10 ani sau mai mult	4

D4. Poziția dvs. în organizație:

D5. Care este activitatea dvs.?

1. Turism
 - 1.1. Loc de cazare
 - 1.2. Loc de luat masa
 - 1.3. Operator turistic
 - 1.4. Agenție de turism
2. Economie de Agricultură:
 - 2.1. Agricultură
 - 2.2. Creșterea animalelor
3. Educație (specificați ce anume)
4. Altceva (specificați ce anume)

MULTUMIM PENTRU ATENȚIA DVS!

CHESTIONAR

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Stimate Domn / Doamna,

Acest studiu se desfășoară în cadrul proiectului "Rețea locuri de munca verzi - Promovarea ecoturismului și a agriculturii ecologice ca mecanisme inovatoare de ocupare a forței de muncă și dezvoltarea locală durabilă în zonele rurale din zona transfrontalieră România-Bulgaria", al cărui scop este extinderea oportunităților de angajare și mobilitatea forței de muncă prin dezvoltarea de cunoștințe și abilități în domeniul ecoturismului și bioagriculturii în regiunile transfrontaliere din România și Bulgaria.

Informațiile vor fi utilizate confidențial numai de către cercetători.
Vă mulțumim anticipat pentru timpul și atenția acordată!

A1. Când auziți noțiunea de "ecoturism", care este primul lucru care vine în minte?

Pentru termenul "ecoturism" se folosește următoarea definiție a Fondului mondial de natura sălbatică:

"Turismul care implică călătorii în locuri cu o natură umană relativ intactă pentru a obține o perspectivă asupra caracteristicilor naturale, culturale și etnografice ale zonei, care nu deranjează integritatea ecosistemului și creează condiții economice pentru protejarea mediului înconjurător și a resurselor naturale de le populația locală".

A2. Ați fost conștienți de termenul de "ecoturism" înainte de a participa la acest studiu?

Da	1	Am auzit, dar nu eram familiar(ă)	3
Nu	2		

A3. Când auziți noțiunea de "bioagricultură", care este primul lucru care vine în minte?

Pentru termenul "agricultura ecologică" se folosește următoarea definiție a Departamentului Agriculturii al SUA:

"Agricultura ecologică este un sistem de producție cu aplicare redusă sau exclusă a îngrășămintelor minerale sintetice, a pesticidelor, a regulatorilor de creștere și a promotorilor de creștere a animalelor, care depinde de rotația culturilor, utilizarea

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

reziduurilor de plante, cultivarea legumelor, fertilizarea verde și controlul biologic dăunători, boli și buruieni. "

A4. Ați fost conștienți de termenul de "agricultura ecologică" înainte de a participa la acest studiu?

Da	1	Am auzit, dar nu eram familiar(ă)	3
Nu	2		

A5. Când auziți noțiunea de "locuri de mincă verzi", care este primul lucru care vine în minte?

Pentru termenul "locuri de muncă verzi" se utilizează următoarea definiție:
"Locurile de muncă descoperite în activitățile economice legate de producția de bunuri și furnizarea de servicii care ajută la protecția mediului înconjurător".

A6. Ați fost conștienți de termenul de "locuri de mincă verzi" înainte de a participa la acest studiu?

Da	1	Am auzit, dar nu eram familiar(ă)	3
Nu	2		

A7. Puteți da un exemplu de proiect realizat cu succes / inițiativă de afaceri de succes în domeniul ecoturismului sau bioagriculturii în regiunea dvs. - județul Veliko Tarnovo?

A8. În opinia dvs., care sunt principalele beneficii ale ecoturismului și bioagriculturii ?

Vă rugăm alegeți 1 = nici un beneficiu, 3 = beneficiul relativ, 5 = mare beneficiu

Recunoașterea de către public și părțile interesate	1	2	3	4	5
Îmbunătățirea imaginii și reputației companiei	1	2	3	4	5
Contribuția la societate.	1	2	3	4	5
Motivația și loialitatea angajaților	1	2	3	4	5
Eficiența financiară	1	2	3	4	5
Influența asupra valorilor organizaționale, culturii, scopuri.	1	2	3	4	5
Îmbunătățirea poziției de piață	1	2	3	4	5
Satisfacția clienților.	1	2	3	4	5

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregbgbg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

Sprijin pentru politica de publicitate și comunicare	1	2	3	4	5
Recrutarea și păstrarea personalului	1	2	3	4	5
Construirea de încredere de la părțile interesate	1	2	3	4	5

B1. Vă rugăm să indicați următoarele activități pe care sunteți dispus să le aplicați în viața de zi cu zi:

(1 = nu aș aplica, 5 = aș aplica cu siguranță), 6 = nu sunt familiarizat(ă) cu această activitate

Activitate:	1	2	3	4	5	6
Utilizare hârtie reciclată	1	2	3	4	5	6
Utilizarea de containere pentru colectarea separată a deșeurilor.	1	2	3	4	5	6
Optimizarea cantității de alimentelor utilizate	1	2	3	4	5	6
Donarea resturilor alimentare celor nevoiași.	1	2	3	4	5	6
Achiziționarea de către producătorii locali a produselor necesare.	1	2	3	4	5	6
Utilizarea bioproduselor de către producătorii locali	1	2	3	4	5	6
Utilizarea serviciilor de cazare oferite de către rezidenții locali	1	2	3	4	5	6
Utilizarea de tacâmuri biodegradabile	1	2	3	4	5	6
Utilizarea surselor de energie verde	1	2	3	4	5	6

B2. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații:

(1 = total dezacord, 3 = nici de acord, nici nu sunt de acord, 5 = total de acord)

Activitățile turistice pot fi desfășurate în conformitate cu principiile ecologiei.	1	2	3	4	5
Organizația în care lucrez ar realiza un proiect de afaceri, urmînd aceste principii	1	2	3	4	5
Organizația în care lucrez și-ar adapta activitățile la cerințele economiei verde	1	2	3	4	5
Proiectele de afaceri verzi sunt greu de aplicare în Bulgaria	1	2	3	4	5
Încălzirea globală și poluarea reprezintă o realitate care amenință din ce în ce mai mult turismul în multe destinații, din întreaga lume.	1	2	3	4	5
Turiștii trebuie să fie informați cu privire la problemele de	1	2	3	4	5

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

mediului înconjurător, pentru a-și asuma o mai mare responsabilitate pentru alegerile pe care le fac.					
În industria turismului, întreprinderile mici și mijlocii joacă un rol secundar în reducerea impactului turismului asupra mediului înconjurător.	1	2	3	4	5
Operatorii de turism au o responsabilitate deosebită de a reduce impactul turismului asupra climei globale și asupra mediului înconjurător în ansamblu, deoarece acestea proiectează călătoriile și aleg furnizorii de servicii.	1	2	3	4	5

B3. Oare v-ați implica în instruirea în legătură cu dezvoltarea și implementarea ?

(1 = cu siguranță nu m-aș implica, 10 = m-aș implica cu siguranță)

Inițiativa de afaceri în domeniul ecoturismului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Inițiativa de afaceri în domeniul bioagriculturii	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proiect verde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

B4. Ați fi de acord de a dezvolta și realiza ?

(1 = cu siguranță nu aș face, 10 = aș face cu siguranță)

Inițiativa de afaceri în domeniul ecoturismului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Inițiativa de afaceri în domeniul bioagriculturii	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Proiect verde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

B5. Vă așteptați ca business-ul din Veliko Tarnovo să devină mai responsabil în viitorul apropiat?

Cu siguranță DA	1	DA - în următoarele 5 ani	3
DA - în următoarele 2 ani	2	NU	4

B6. Ați lucra la o poziție "verde"?

	Cu siguranță DA	DA - în următoarele 2 ani	DA - în următoarele 5 ani	NU
În domeniul ecoturismului	1	2	3	4

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

În domeniul bioagriculturii	1	2	3	4
-----------------------------	---	---	---	---

B7. Dacă doriți să faceți un comentariu, o recomandare sau o idee, vă rugăm să folosiți filă de mai jos:

D. Profilul demografic

D1. Vârsta dvs. este: ____ ani

D2. Din câți oameni este compusă gospodăria dvs. (includeți copii și dvs.)?
_____ inși

D3. Ocupația dvs. este:

Angajat într-o companie privată	1	Afaceri proprii	5
Angajat într-o companie de stat	2	Cadru didactic, profesor	6
Administrația de stat	3	Gazdă	7
Lucrător	4	Altceva (specificați ce	8

D4. Educația dvs. este:

Universitate și învățământ superior	1	Învățământ primar	3
Învățământul mediu	2		

D5. Venitul lunar al gospodăriei dvs. este:

Sub 1000 leva	1	2001 – 2500 leva	5
1001 – 1500 leva	2	2501 – 3000 leva	6
1501 – 2000 leva	3	Peste 3000 leva	7

MULTUMIM PENTRU ATENȚIA DVS!

8. LITERATURA UTILIZATA

1. Miteva, A. 2017. Locuri de muncă verzi în Bulgaria - probleme și perspective. Rev. Alternative economice și sociale, 1, 81-94.

2. Savov, A. 2017. Competitivitate și economie verde: politicile în domeniul "locuri de muncă verzi", 14 p.

www.interregrobg.eu

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL BULGARIEI

3. Harizanova, H. 2015. Starea și dezvoltarea locurilor de muncă verzi în UE. Rev. Management și dezvoltare durabilă, 1 (50), 11-15.
4. Harsdorff M.; Lieuw-Kie-Song M.; Tsukamoto M. 2011. Towards an ILO Approach to Climate Change Adaptation (Geneva, ILO).
5. Harsdorff, M. 2014. The economics of biogas. Creating green jobs in the dairy sector in India, (Geneva, ILO).
6. ILO. 2012. Greening the Economies of Least Developed Countries: The Role of Skills and Training (Geneva).
7. —. 2012. Social Dialogue for Sustainable Development: a review of national and regional experiences (Geneva).
8. —. 2013. Sustainable development, decent work and green jobs, Report V. International Labour Conference, 102nd Session, Geneva, 2013 (Geneva).
9. ILO/IOE/ITUC/UNEP. 2008. Green Jobs: Towards Decent Work in a Sustainable, Low-Carbon World (Geneva).
10. —. 2012: Working towards Sustainable Development: Opportunities for Decent Work and Social Inclusion in a Green Economy (Geneva).
11. Miteva, Stoyanova, Doichinova, Harizanova, Peicheva, Kanchev 2014. Green jobs – tool ecologisation of Bulgarian Economy, Project NID NI1-6/2014.
12. Strietska-Ilina O.; Hofmann Ch.; Duran Haro M.; Jeon Sh. 2011. Skills for Green Jobs: A Global View: Synthesis Report Based on 21 country studies (Geneva, ILO).
13. Sultan, R.; Harsdorff M. 2014. Green jobs assessment: Mauritius (Geneva, ILO).
14. Westphal, N.; Pfeffer, K. 2013. Decent work in waste management: A Baseline Study on the Ward Contractor System in the City of Windhoek (South Africa, ILO).